Published and distributed under permit No. 208 authorized by the Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the president, A. S. Burleson, Postmaster General.

If undelivered return to: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE" 1004 N. Chicago Street. JOLIET, ILL. Return Postage Guaranteed. The largest Slovenian Weekly in the United States of America. Issued every Wednesday. Subscription rate: For members yearly.... $1.20; For non members........ $2.00; Foreign Countries..... $3.00. Telephone 1048

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA

Največji slovenski tednik v Združenih državah. Izhaja vsako sredo. Naročnina: Za člane, na leto .... $1.20; Za nečlane........ $2.00; Za inozemstvo .... $3.00. NASLOV uredništva in upravništva je: 1004 N. Chicago Street, Joliet, Ill. Telefon: 1048

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 41. — No. 41. JOLIET ILL. 12. OKTOBRA, (OCTOBER) 1921. Leto VII. Volume VII.

MOBILIZACIJA V JUGOSLAVIJI.

KRALJ ALEKSANDER ODKLANJA KRONO.

Pariz, 9. oktobra.—(Poroča C. F. Bertelli, dopisnik chikaškega lista "Herald and Examiner). Vprašanje vojne med Italijo in Jugoslavijo je postalo v tukajšnjih krogih danes resno. Ker je Italija podala svojo izjavo, da bo Albanijo obdržala pod svojim protektoratom (zaščito), je jugoslovanski ministrski predsednik Pašič odredil takojšnjo mobilizacijo nabor. letnikov 1918, 1919 in 1920 v svrho obrambe jugoslovanske meje pred vpadi Albancev.

Višji diplomatični krogi so vsled nastopa Srbije zelo vznemirjeni, ker s tem smatrajo krizo na Balkanu bolj napeti kot pred 7 leti, ki je povzročila svetovno vojno.

Italija ima že veliko število vojaštva pripravljenega, katero misli poslati čez jadransko morje proti Albaniji. Po zatrdilu Srbov poveljujejo tudi albanskim četam italijanski častniki.

Srbska vlada je danes poslala protestno noto Angliji in Franciji, ker Albanci neprestano vdirajo v Srbijo. V tej noti grozi s protivpadom če ne bodo sosedni Albanci odnehali. Ministrski predsednik Pašič se mudi sedaj v Parizu; semkaj je dospel včeraj v svrho posvetovanja s kraljem Aleksandrom, da se naj takoj poda v Belgrad in zasede prestol njegovega očeta kralja Petra I., toda Aleksander je to ponudbo odločno odklonil, ker hoče raje mirno v Parizu živeti. Aleksander ni res bolan, ampak strastno zaljubljen v neko Parižanko; dalje se boji, da bi ga nasprotniki v Begradu ne umorili. Poleg tega tudi misli, da se bo Jugoslavija v republiko pretvorila.

Srbija je odločno naperjena proti Italiji, ker je pred 14 dnevi svet poslanikov poveril protekcijo nad Albanijo.

Na pritožbe Srbov se Albanci izgovarjajo, da so ta spor v prvi vrsti Srbi povzročili, ker so brez povoda prekoračili določeno jim mejo na treh krajih in požgali več albanskih vasi.

V Parizu kroži vest o bodočem sestanku vrhovnega sveta Zveze narodov, ki bo skušal ponovni balkanski spor brez vojne uravnati.

Rim, 9. oktobra. — Iz Drača v Albaniji se semkaj poroča o velikih predpripravah Albancev za protinapad Jugoslovanov v bližini Skadra. Ob ondotni meji so zbrane tri jugoslovanske divizije; vse važne postojanke na hribih straži njih močna artilerija in oddeleki strojnic. Za obrambo in v svrho protivpada je bilo pod orožje poklicano vsi regularno in neregularno albansko vojaštvo.

Jugoslovanski poslanik se vrnil v Washington.

Iz Washingtona, D.C se nam poroča, da je dne 3.t. m. Dr. Slavko Grujič, jugoslovanski poslanik po trimesečni odsotnosti v stari domovini zopet prevzel svoje uradne posle. Naslov označenega poslaništva je: 1339 Connecticut Ave, Washington, D.C.

Konferenca o brezposelnosti.

Washington, D. C. 9. okt. — Narodna konferenca o brezposelnosti bo na skupni seji jutri predložila svoj program za odpravo brezposelnosti širom držav. V to svrho bodo razni pododseki predložili svoja poročila celokupnemu odboru v presojevanje; konferenčne seje bodo trajale najmanj še 7 dni.

Tajniški odsek te konference naznanja, da se je dosedaj v zadevi glede odprave brezposelnosti sledeče ukrenilo ter doseglo:

1) V 31 večjih mestih so župani ustanovili nujne odbore brezposelnim v pomoč.

2) Zadnji teden se je vršilo posebno posvetovanje pri predsedniku Hardingu, kojega se je vdeležil tajnik Hoover, člani konference in več zastopnikov velikih industrijskih podjetij.

3) Velike organizacije delodajalcev in trgovcev so obljubile iti županskim odborom na roke; obljubile so povečati obratovanje po tovarnah, da bo na ta način dobilo delo več nezaposlenih.

4) V nekaterih mestih se bo v doglednem času pričelo z grabo in popravo cest, tako tudi z zidavo javnih poslopij, kjer bo zaslužka za števino delavcev.

5) V Washingtonu se je ustanovilo glavni brezposelni urad, pod vodstvom polkovnika Woodsa, ki bo deloval sporazumno z drugimi državnimi posredovalnicami za službe.

Odsek dalje priporoča znižanje plače in cen blaga; svetuje podaljšanje delavnega časa, uvedbo odprtih delavnic, razveljavo Adamsonovega zakona za osemurni delavnik in odpravo vladnega železniškega delavskega odbora.

K 2.12 za 1 cent.

V ljubljanskem tedniku "Domoljub" čitamo, koliko so začetkom septembra t. l. v tamošnjih bankah plačevali za en ameriški dolar. Dne 5. sept. K 180.00; dne 10. sept. K 203.00; dne 12. sept. pa celo K212.00 (dvesto-dvanajst jug. kron!) Tako visoke cene ni naš dolar v Jugoslaviji še nikdar dosegel. Za 1 cent se je torej dobilo K 2.12; za 10 centov K 21.10; za $1 K 212.00; za $10 K 2120.00; za $100 K 21,210.00; za $1000 K212,,000; za $4716 pa en milijon! kron.

Kdor izmed naših ameriških Slovencev ima, vrnivši se v staro domovino, dosti dolarjev pod palcem, ta lahko nekaj časa udobno živi. Pri prihodu v Ljubljano lahko izpije v kaki gostilni 8 in pol litrov vina za $1.00 na zdravje Amerike, kajti liter vina velja samo K 24.00, ali 11 naših centov.

Pogon na Ku Klux Klanovce.

Washington, D. C. 10. okt. — V kongresni zbornici je bila danes stavljena resolucija, da naj posebni odbor natanko preišče kateri kongresniki in senatorji spadajo k tajni organizaciji K. K. Klanovcev?

Ko so te dni kongresnika Upshava iz Georgije javno v zbornici vprašali, če je on res član te organizacije, jim ni hotel dati nato pojasnila. Kongresnik Upshav bo sedaj pozvan pred posebno izpraševalno komisijo; ako tudi tam ne bo povedal resnice, in če je res član Klanovcev, bo za vedno izgnan iz kapitola; tako se bo zgodilo tudi z drugimi kongresniki in senatorji, ki so morda pripadniki Klanovcev. Zaeno se v zbornici na to deluje, da bi se postavnim potom prepovedalo nadaljno poslovanje K. K. Klanovcev širom držav in preklicalo tozadevni charter izdan K. K. K. v državi Georgia. Dokazano je že iz številnih slučajev, da so K. K. K. skrajno nevarni ljudje za ameriško javnost in navadni sleparji.

Glavni predsednik "nevidnega cesarstva" ali reda Vit. Ku Klux Klan, polkovnik Wm. J. Simmons je bil za jutri semkaj v Washington pozvan, kjer se bo moral zagovarjati zaradi več nasilnih nastopov njegove organizacije.

Ameriški parniki prosti carine čez panamski prekop.

Washington, D. C. 10. okt. — Danes je bil v senatski zbornici sprejet zakonski načrt senator Borah-a, da naj bi bili vsi ameriški obrežni parniki prosti carine, če plujejo čez panamski prekop. Za ta predlog je bilo oddanih 47 glasov, proti pa 37. Ta nova postava stopi v moč kakor hitro jo bo še kongresna zbornica odobrila. Sen. Borahov predlog bo velike važnosti ter koristi za ameriško trgovino na morju, ker ne bo domačim parnikom več treba plačevati prevoznega davka čez panamski prekop.

V Arkansasu našli dragoceni demant.

Little Rock, Ark. 9. okt. — V bližini tukajšnjega mesta so v nekem rovu minuli teden našli surov demant izvanredne velikosti, ki tehta 20.25 karatov. Označeni dragi kamen se ceni na $10,000. — vrednosti.

Sv. Stolica ne priznava ženitve odpadlih čeških duhovnikov.

Rim, 9. oktobra. — Ko je sv. oče danes v avdijenci sprejel 700 romarjev iz Čehoslovaške, so mu isti izročili spomenico glede ženitve od naše vere odpadlih duhovnikov, ozir. duhovščine nove češke narodne cerkve. Sv. oče jim je na to odločno odgovoril, da sv. Stolica tega ne bo nikdar dovolila in priznala. K sklepu je papež še omenil, da upa, da se bodo ti odpadniki zopet v naročje sv. Cerkve povrnili.

Prvi sneg v Minnesoti.

St. Paul, Minn., 7. okt. —Letošnjo sezono se je danes tukaj pojavil prvi sneg, ki je naletaval neprestano nad 2 uri.

Jugoslovanske krone zginejo s površja.

Že v starokrajskih listih smo nedavno čitali naredbo belgrajske vlade, da se bo letos s 15. oktobrom kronsko valuto v prometu širom Jugoslavije ustavilo, in d apridejo namesto Krone v promet srbski Dinari. Ta odredba se pred vsem ozira pri denarnih poštnih nakaznicah.

O tej premembi Jugoslovanske valute so bile te dni obveščene tudi vse amer. banke, ki pošiljajo denar v Jugoslavijo. Od 15. okt. dalje se ne sme v Jugoslavijo več Kron pošiljati, ampak samo Dinare; (en Dinar tvori vrednost štirih kron). Na podlagi tega zginejo Krone s površja pri kvotacijah tudi na ameriški borzi. Nova označba denarne vrednosti v Jugoslaviji, ali Kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev bo zanaprej samo Dinar, ki ima sto par.

S tem se torej jugoslovanskim kronam ter vinarjem za vedno odzvonilo!

Za znižanje tovornine

Washington, D.C. 7. okt. — Kongresnik Dowell iz Iowe je danes v zbornici predložil svoj načrt, da naj se takoj tovornino na železnicah za gotove vrste blaga zniža za 25 odstotkov. Pri tem je vpošteto žito, premog, mrva (seno) in goveja živina.

Arbuckle zopet aretiran.

San Francisco, Cal. 7. okt. — Znani kino-gledališki igralec Rosco (Fatty) Arbuckle, obtožen umora igralke Virginije Rappe, je bil danes po zveznih agentih aretiran vsled kršenja prohibicijske postave in končno izpuščen na svobodo pod poroštvom $500.00

Oblasti so namreč dognale, da je Arbuckle na dan umora gdč. Rappe vtihotapil v svoje stanovanje cel zaboj viske, katero so njegovi povabljeni gostje izpili.

Obravnava zaradi umora se bo pričela pred tukajšnjim sodnikom Louderbackom dne 13. oktobra in bo trajala več dni.

Število analfabetov v Južni Virginiji.

Washington, D.C. — Leta 1920 je živelo v WestVirginiji 69,413 analfabetov, to je oseb, ki ne znajo ne pisati, ne čitati; to tvori 6.4 odstotkov izmed celokupnega števila prebivalstva označene države; leta 1910 je znašalo to število 8.3 odst.

Venec iz Južne Afrike.

Cape Town, 7. okt. Letos, dne 13. novebra, na dan tretje obletnice premirja bo tudi Južna Afrika počastila spomin neznanega vojaka, ki bo označeni dan slovesno pokopan na Arlington pokopališču v bližini mesta Washington. V ta namen bo Južna Afrika po svojem zastopniku položila krasen, velikanski venec, sestavljen iz divjih rož raznih krajev Južne Afrike. Na ta zanimivi venec bodo ves čas med vožnjo pazili, da se ne pokvari in da ne usahne.

Zborovanje Lige narodov zaključeno.

Ženeva, 5. okt. — Danes je bilo drugo zborovanje vrhovnega sveta Lige narodov zaključeno z izvolitvijo naslednjih štirih držav kot nestalni člani sveta: Brazilija, Španska, Kitajska in Belgija.

Predsednik sveta Van Karnebeek je pred zaključkom zborovanja omenil, da je vrhovni svet izvršil svojo dolžnost v pred mednarodnega sodišča in pravice. Nihče pa ne more pričakovati, da bi ravno Liga narodov današnji razburjeni svet na mah v zemeljski raj pretvorila. Liga narodov bo še živela, čeravno so jo nekateri že na smrt obsodili.

Senator Newberry na svojem mestu.

Washington, D. C. 7. okt. — Newberry, republikanski senator države Michigan je po dolgem presledku danes prvič zopet prisostvoval na seji senatske zbornice. Kakor znano, je bil Newberry povodom zadnjih glavnih volitev obtožen podkupovanja glasovnic, v kojo svrho je izdal nad milijon dolarjev. Njegov politični tekmec Henry Ford ga je radi tega pri vladi ovadil, vsled česar se je dalje časa tozadevna preiskava vršila, koncem konca je bil pa senator Newberry spoznan nekrivim.

Dijaki univerze morajo hoditi v cerkev.

Madison, Wis. — Povodom pričetka letošnjega šolskega leta na tukajšnji državni univerzi je ravnatelj iste, Mr S.H. Goodnight izdal dijakom posebno spomenico, v kateri jih opominja, da morajo ob nedeljah hoditi v cerkev, pa naj si bodo že tega, ali onega veroizpovedanja.

Sleherni dijak je moral v posebni izjavi s podpisom potrditi, da se bo ravnal po tozadevnem predpisu; dalje je pri tem tudi navedel ime duhovnika, cerkve ali sinagoge, kamor bo hodil k nedeljskim službam božjim.

Vsled tega so visokošolci med sabo ustanovili razne verske družbe in klube, n. pr. Društvo Sv. Frančiška, Zvezo katol. visokošolcev, Zvezo babtistovskih dijakov; dalje zvezo kongrecionalistov, luterancev, metodistov, prezbiterijancev, unitarcev, in židov. — Ta lepa navada je pač posnemanja vredna!

Vlada zasegla pivovarne.

Chicago. 11. okt. — Vsled ukaza glavnega prohibicijskega komisarja v Washingtonu so danes zvezni agentje zasegli veliko "Mutual" pivovarno na 3324 zapadni 22. cesti kjer se je varilo in prodajalo opojno pivo; minulo soboto je pa slična usoda zadela Ruehlovo pivovarno.

Umrljivost mesta Chicago.

Meseca septembra t. l. je umrlo v Chicagu 2229 oseb, ali 743 poprečno na dan; meseca avgusta jih je umrlo pa 2280.

Nemški poslanik za Ameriko.

Berlin, 10. oktobra. — V najkrajšem času bo nemška vlada izbrala in določila svojega poslanika za Washington. Za to važno mesto sta sedaj določena dva kandidata: dosedanji poslanik Solf v Tokio na Japonskem in pa sedanji poljedelski minister Dr. Andwer Hermes. Prvega priporoča nemški zunanji minister Rosen,Dr. Hermesa pa nemški kancler Wirth. V tukajšnjih višjih krogih se sodi, da bo skoro gotovo zavzel poslaniško mesto Dr. Hermes, ker je izboren in izkušen državnik ter diplomat.

Dr. Hermes je okrog 50 let star in oženjen. Govori perfektno angleščino, francoščino in italijanščino. Pred leti je dalje časa živel v Južni Ameriki, pred vojno je bil pa načelnik nemškega oddelka pri mednarodnem poljedelskem zavodu v Rimu; glede politike spada k stranki centristov.

Odškodninska pogajanja med Anglijo in Nemčijo.

Berlin, 10. okt. — Nemčija je pripravljena skleniti z Anglijo separatno pogodbo glede plačevanja vojne odškodnine, kakor je to nedavno storila z Francijo po načinu, da ji bo izročila namesto gotovega denar blago, živino in surove izdelke. S Francijo se je Nemčija pogodila izročiti ji dol. maja 1922 za 7 bilijonov zlatih mark vrednosti svojih izdelkov in živine kar bo Francija rade volje na račun vojne odškodnine sprejela.

Lloyd George pride morda na washingtonsko konferenco?

London, 8. oktobra. — Angleški ministrski predsednik Lloyd George je vlado Združenih držav obvestil, da se ne bo mogel dnde 13. nov. udeležiti razoroževalne konference v Washington; to zatrdilo pa vendar še ni zadnje in merodajno. Ako mu bodo nujni vladni posli doma koncem tekočega meseca dopuščali, se bo morda te konference vseeno udeležil.

Angleški konferenčni delegatje bodo od tukaj proti Washingtonu odpotovali že dne 19. t. m.

14 letni morilec.

Madison, N. J. 8. okt. — Policija je včeraj aretirala štirinajstletnega dečka Frank Klaxen-a, ker je v gozdu blizo farme svojega očeta zadavil in zaklal 12 letno sosedovo hčerko Janet Laurens.

Neka sošolka umorjene deklice pripoveduje, da je videla, ko jo je oni deček s silo v gozd odvedel in da je bil navedenec vedno skrajno hudoben napram svojim sošolcem.

Uzoren prohib. agent.

Trenton, N. J., 10. okt. — Posebna zvezna porota je danes spoznala krivim prohibicijskega agenta Geo S. Ridnerja iz Montclair, ker je hotel od nekega gostilničarja izsiliti $4000.00 pod pretvezo, da ga ne bo naznanil vsled kršitve prohibicijske postave.

Društvena naznanila in dopisi

Iz urada dr. sv. Janeza Ev. št. 65, Wilwaukee, Wis.

Društvo sv. Janeza Evang. je imelo redno mesečno sejo dne 2. oktobra. Seja je bila dobro obiskana.

Razmotrivalo se je člen IV. točka 18. sedanjih Jednotinih pravil, ki se glasi: Vožne stroške delegatov(inj) in dnevnice se plača iz Jednotine blagajne, zakar naj se razpiše posebni asesment 10c mesečno na vsakega člana in članico začenši s prvim januarjem leta 1922. Društvo sv. Janeza Ev. šteje sedaj 156 članov(ic), torej vsaki član(ica) plača v 2 letih $2.40, kar znese v dveh letih za vse člane(ice) $374.40.

Na podlagi sedanjih Jednotinih pravil smo opravičeni samo enega delegata poslati na konvencijo. Torej, ako bi samo društvo plačalo delegata, kakor prej, bi nas stal delegat okoli $90.00. Vidimo torej razliko za $284.40, kar bode moralo društvo več plačati po sedanjih Jednotinih pravilih.

Društvo sv. Janeza Ev., je zaključilo na gori omenjeni seji, da celo društvo protestira proti gori omenjeni točki Jednotinih pravil. Nova točka naj se črta, nadomesti naj se jo zopet s staro točko, katero društvo popolnoma odobrava.

Poziv na vsa društva, katerega je priobčil sobrat Josip Panian, tajnik dr. št. 3. K. S. K. Jednote v Glasilu, dne 24. avgusta naše društvo sv. Janeza Evangelista v celoti odobrava.

George Ritonia, predsed.
Louis Velkovrh, Tajnik,
Joe Windishman, zastop.
(Društveni pečat.)

Iz urada dr. Sv. Družine št. 5 La Salle, Ill.

se naznanja vsem članom in članicam, da se je dosedanji večletni tajnik sobr. John Pražen preselil iz La Salle in da sem bil na seji dne 2. okt. jaz soglasno izvoljen za bodočega tajnika; zapomnite si torej moj doli označeni naslov.

Uljudno torej prosim vse člane (ice), da bolj redno plačujete mesečni asesment, ker društvo ima vedno dosti bolnikov. — Kakor razvidno iz knjiga, plačuje naše društvo za nekatere zdravne člane, namesto bolnikom, ker morajo vsled tega slednji čakati na svojo podporo; to ni nikakor pravilno. Torej prosim vse člane in članice: imejte usmiljenje do bolnikov; saj je vsak zato pri društvu zavarovan, da bi dobil v slučaju bolezni, ali nesreče podporo. Jaz se ne bom torej oziral na nobenega, najsi bo že Peter, ali Pavel; ampak ravnal se bodem natanko po društv. in Jednotinih pravilih.

Vem da so slabi časi, in da je težko plačevati; vendar kdor ne more redno asesm. plačati, naj se zglasi na seji, ali pa pri meni. Torej cenj. člani, upoštevajte to, da se pravočasno opravičite. Seveda, če je pa kdo zboli, se pa nihče ne pozabi zglasiti pri tajniku že prvi dan!

Bratski pozdrav vsem članstvu K.S.K. Jednote.

Frank Strehar, tajnik
229 Union St.,
La Salle, Ill.

NAZNANILO.

Iz urada dr. sv. Barbare št. 74 Springfield, Ill. se naznanja, da bo v nedeljo, dne 16. oktobra ob 8. uri peta sv. maša za pokojnega našega sobrata Louis Lamit-a; zato ste vsi uljudno vabljeni, da se vdeležite

Pok. sobrat Louis Lamit je umrl dne 27. septembra ob 5. uri popoldne. Pogreb se je vršil 29. sept. ob 2. uri pop. iz hiše žalosti v slovensko cerkev sv. Barbare. Ne bom omenjal govora g. župnika Rev. F. Mazirja v cerkvi, ampak govor pri odprtem grobu našega blagopokojnega sobrata v slovenskem in angleškem jeziku. Kako so besede vsakemu v srce segle: "Usmilite se otrok brez očeta in matere! itd."

Ravno isti dan, dne 27. sept. je tudi umrl sin rojaka Antona Gorenc in pogreb se je vršil s peto sv. mašo zadušnico; ker so njegovi sorodniki določili pogreb na popoldne, zato se je moralo društvo pogreba udeležiti kakor po sorodnikih določeno; za to je bila črna sv. maša za našim pok. sobr. Lamitom v soboto.

Pokojni sobrat Al. Lamit je bil član K.S.K.J. že od l. 1904 ali od ustanovitve našega društva sv. Barbare. Rojen je bil l. 1871; semkaj v Ameriko je prišel pred 18 leti. Bolehal je skoro dve leti; odkar je imel nesrečno bolezen influenco, se ni več dobro počutil. Ker je bil pri svoji trgovini (groceriji) vedno zaposlen, si ni vzel časa za zdravljenje. Kot skrben oče je namreč vedno mislil, kako bi svojim malim otrokom zamogel ugotoviti kruh in bodočnost; žena mu je namreč umrla še leta 1917 meseca julija, zapustivši mu 5 nedorastlih otrok; 3 sinove in 2 hčere. Dne 6. okt. 1920 mu je umrl ljubljeni sinko Josip, in od istega časa je bil vedno slabši. Pri društvu se je naznanil bolnega 8. nov. 1920, čez 4 dni zatem je pa šel v St. Johns Sanitarium, kjer je ostal do 15. junija tega leta. Vleklo ga je domov k svojim otrokom zaradi tega, ker se tudi v bolnišnici ni nič boljše počutil. Nekaj časa zatem, dokler je bilo lepo vreme je pokojnik trdil, da mu gre na boljše in da bo morda popolnoma okreval; ko je pa nastopilo deževno in megleno vreme, mu ni dalo več dihati.

Dne 27. sept. je kot običajno varoval doma svoje otroke, med tem ko je šla starejša hči na delo. Ko sta on in eden izmed sinov ravno večerjo pripravljala, mu je naenkrat postalo slabo, da se je zgrudil na tla in izdihnil svojo blago dušo. Svetila mu večna luč. Naj v miru počiva!

Ker pišem že samo žalostne novice, naj še omenim, da je dne 5. oktobra zjutraj v Blocton, Ala umrl tudi moj brat Josip Kulavic, katerega priporočam vsem sorodnikom in znancem v molitev in blag spomin.

John Kulavic, tajnik.

Društ. sv. Ane št. 123 Bridgeport, O.

Ker sem vzadnjič v "Glasilu" poročala, da priredi naše društvo sv. Ane dve zanimivi igri "Tri sestre" v slovenskem jeziku in v angleškem "A cook wanted", s tem omenjam, da se je res v soboto, dne 24. septembra igralo v veliko zadovoljnost vsega občinstva.

Zatorej se v imenu našega društva najprvo zahvaljujem cenj. Dramatičnemu društvu, ker nam je dalo najboljše in najspretnejše igralce, ter so nam pripomogli k tako lepem uspehu, za kar jim tudi čestitam.

Dalje izrekam lepo zahvalo vsem igralkam in vsem članicam društva sv. Ane, ki so se potrudile, da so kolikor mogoče dosti tikotov razpečale in nam pomagale pri veselici. — Jaz ne bom tu delala ocene minulih iger; to prepustim drugim; rečem le toliko: igra se je igrala izborno in gledalci so imeli lep užitek.

K sklepu se na tem mestu še zahvalim vsem obiskovalcem, ki so to našo prireditev posetili, ter pomagali društvu do tako lepega uspeha.

S pozdravom
Za društveni odbor:
Ana Smrekar, tajnica.

URADNO NAZNANILO društva "Marije Magdalene" št 162, Clevelad, O.

Uradno se sestram naznanja, da smo na redni seji meseca septembra sklenile, da se za prihodnje tri mesece pristopnino zniža in sicer na en dolar.

Torej cenjene sestre, tukaj se vam nudi lepa prilika da lahko vsaka pridobi kako novo članico; pri tem pa dobi še vsaka članica za svoj trud $1. — nagrade iz glavnega Jednotinega urada za vsako, na novo predlagano kandidatinjo, (članico,) katero pridobi za naše društvo.

Drage mi sosestre! Stopite torej na noge! Ker je v Clevelandu še dosti naših rojakinj, ki še niso nikjer zavarovane, pridobite jih za naše napredujoče društvo in za našo dično K.S.K. Jednoto! Tako lepe prilike še niste dolgo imeli za agitacijo. Sleherna izmed nas, naj pridobi po eno novo članico do novega leta, pa nas bo tedaj nad 600 (šeststo!) pod zastavo društva Marije Magdalene. Za pojasnila glede sprejema in pristopa se obrnite na podpisano tajnico, ako Vam ista niso znana. — Torej na delo! Katera bo v tem času pridobila največ novih članic, in največjo nagrado?

S sosestrskim pozdravom
Josephine Menart, tajnica.

Pittsburgh, Pa.

V tem letu je neizprosna smrt pobrala že več izmed naših najboljših članov slavne K. S. K. Jednote.

Dne 28. septembra nas je pretresla žalostna novica, ko smo zvedeli, da je za vedno zatisnil oči gosp. George Flajnik, član porotnega odbora K. S. K. J. in predsednik društva sv. Roka št. 15. K. S. K. J. po tako kratki, a mučni bolezni.

Pokojni je delal zadnji čas v tovarni, tam si je nabral plina na pljuča. Zečetkom sept. je ostal doma v zdravniški oskrbi, z upanjem, da se mu zdravje zopet povrne. Dne 25. sept. se je vlegel v posteljo. V torek dne 27. sept. se je počutil bolj slabo, poslal je po društvenega tajnika in nekaj prijateljev, z željo, da premeni svojo oporoko. Ko smo bili zvečer pri njemu, je bil še pri polni zavesti, ter je z nami vsemi govorli. Tožil je le, da ga nekaj tišči v grlu; prosil je, da naj pride drugi dan k njemu gospod župnik.

V sredo dne 28. sept. mu je prišlo slabo in je izdihnil svojo blago dušo ob 4. uri popoldne.

Tukaj zapušča žalujočo soprogo in šestero otrok, od katerih je najmlajši star 8 let, ter več sorodnikov in prijateljev.

George Flajnik je bil rojen l. 1870 v Vinici na Kranjskem, prišel je v Ameriko kot 18 letni mladenič leta 1888. Ves ta čas je bival tu v Pittsburghu, Pa.

Komur je znano, kakšne so bile takrat razmere za Slovence tukaj v Ameriki, mora priznati da so bili za voditelje dobri in neustrašeni možje. Enega izmed najboljših moramo tudi prištevati pokojnega Georga Flajnika. Ko so se začela ustanavljati slovenska katoliška društva po naselbinah, je bil pokojni G. Flajnik med prvimi, ki je hodil od hiše do hiše, in prigovarjal možem, da naj si ustanovijo podporno društvo. S tem je dosegel, da se je v Pittsburghu ustanovilo društvo sv. Roka leta 1894 ter se pozneje priklopilo k K. S. K. Jednoti pod imenom društvo sv. Roka št. 15. K. S. K. J.

Takoj od začetka, ko so se začele konvencije, je bil od društva poslan kot delegat ter je bil član glavnega Jednotinega porotnega odbora zadnjih 10 let.

Tudi društveni člani so znali ceniti njegove zasluge za društvo, zato so ga izbrali predsednikom, ter je predsedoval zadnjih 19 let.

Kakor za društva, tako se je pokojni tudi zanimal za katoliško vero. Ko je bilo potrebno ustanoviti slovensko katoliško občino in postaviti cerkev v Pittsburghu, Pa., je bil pokojni izmed onih, ki so pripomogli do tega, da je prišlo do zidave slovenske cerkve in šole. Bil je cerkven odbornik ves čas do zadnjega leta ter član društva "Najsvetejšega Imena".

Spadal je tudi k samostojnemu društvu Marije Vnebovzete tu v Pbgh in k angleškemu dr. "Moose" št. 46.

Da je bil poznan in priljubljen pri drugih narodnostih kaže dejstvo, da je bilo o njegovi smrti poročano v angleških listih in v njih priobčena tudi njegova slika.

Kako je bil spoštovan od nas vseh, je pokazal njegov pogreb dne 1. oktobra; takšnega se ne vidi pri nas pogostoma. Nad 20 avtomobilov je spremljajo njegovo krsto. — K. S. K. J. je zastopal glavni podpredsednik gosp. John Mravintz z velikim, krasnim vencem, katerega so poslali glavni uradniki K. S. K. J. iz Jolieta, Ill. Društvo sv. Roka št. 15 je zastopal podpredsednik gosp. John Pavlešič z krasnim vencem, katerega je darovalo društvo svojemu predsedniku. Eden voz je bil napolnjen s samimi cvetlicami.

Pogrebni govor je imel v cerkvi domači gosp. župnik Rev. Mertel, kateri je v jedrnatih besedah povedal, kaj je vse dobrega pokojnik storil.

Za nosilce njegove krste je bil izbran cerkveni odbor, kateri je položil njegovo truplo k zadnjemu počitku.

Dragi nam nepozabljeni, prestal si to kratko zemeljsko trpljenje; počivaj v miru in naj ti bo lahka ameriška gruda!

Vinko Besal, tajnik.

Forest City, Pa.

Čeravno je že nekoliko pozno, vseeno hočem slovenski javnosti sporočiti, kako veselo smo se zabavali dne 2. oktobra v naši naselbini. Obhajala sta namreč 25-letnico, ali takozvano srebrno poroko v naši naselbini dobro znana Matija Grum in njegova soproga Terezija Grum, rojena Petrič.

G. Grum in njegova soproga sta imela 10 otrok, od katerih sta 2 umrla, 8 jih pa še živi; 3 hčere in pet sinov. Hčere so že vse poročene, sinovi pa vsi doma pri svojih stariših.

Da pa boste vedeli, da smo se dobro zabavali, Vam moram naznaniti, da smo imeli vsega v izobilju: mesa, potic in lepih "flancetov" so nam preskrbele nevesta in njene hčere, pijačo pa ženin, g. Grum, tako, da je bilo vse veselo in zadovoljno, za kar se prav lepo zahvalim gospodu in gospej Grum in jima želim, da bi zdrava dočakala še 50-letnico, ali zlato poroko. Še enkrat: Hvala za vse!

S pozdravom
Ena izmed navzočih.

Smrtna kosa.

Dne 3. oktobra zjutraj je v Clevelandu, O., umrla rojakinja Helena Veljak, stara 44 let, rodom iz Bleda na Gorenjskem. V Ameriki je bivala 8 let. Pokojnica je bia članica dr. Marije Magdalene št. 162 K. S. K. J. Pri pogrebu, ki se je vršil dne 6. t. m. je umrlo članico spremljala tudi društvena zastava, katero je ročno izdelala njena hčer Frančiška Veljak, ki je vojo mater vzdrževala ves čas njene bolezni. Pokojnica naj v miru počiva!

Lokalne vesti

Sv. birma v naši naselbini.

Minulo nedeljo je bilo v cerkvi oznanjeno, da se bo vršila sv. birma v naši slovenski cerkvi sv. Jožefa prvo nedeljo v novembru (dne 6. novembra) ob 4. uri popoldne. Za sv. birmo je prijavljenih že mnogo dečkov in deklic, ki se na ta zakrament marljivo pripravljajo pod vodstvom g. župnika. — To bo zopet dan veselja za našo mladino, starše, botre in botrice!

Smrtna kosa.

Danes teden dne 5. t. m. popoldne je umrla na svojem domu na 605 N. Broadway, 26-letna Mary Račič, hči pok. Martina Kočevar, 202 Jackson St. Rodom je bila ameriška Slovenka. Omožena je bila samo štiri leta. Poleg žalujočega soproga zapušča še dvoje majhnih otrok, mater in več bratov in sester. Pogreb je bil iz cerkve sv. Jožefa na slovensko pokopališče. Vsem prizadetim naše sožalje!

— Minuli ponedeljek, dne 10. t. m. zvečer je v bolnišnici sv. Jožefa umrl rojak Jernej Ilijaš, star 45 let, ki je živel s svojo družino na 1143 N.Broadway; bolehal je samo par dni.

Pokojnik, rodom iz topliške fare pri Novem mestu zapušča tukaj ženo in 11 letnega sina; bil je član dr. sv. Cirila in Met. št. 8 K. S. K. J., ter dr. sv. Družine. Naj v miru počiva.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

C. C. M. B., Pueblo, Colo. — Dopisov brez podpisa ne priobčujemo.

ZA VEČJO VARNOST V RUDNIKIH.

Šesti letni sestanek in mednarodna tekma za prvo pomoč in reševanje v rudnikih se je vršila 1. 2. in 3. septembra v St. Louis, Mo. Sodelovalo je sto najbolj sposobnih rešilnih skupin, ki predstavljajo skoraj vsa rudniška okrožja v Združenih državah in nekatera tudi iz Kanade in Meksike. Taka tekma se vrši vsako leto pod vodstvom federalnega rudniškega urada (United States Bureau of Mines) s sodelovanjem Ameriškega Rudečega križa in rudarsko organizacijo United Mine Workers, kakor tudi organizacije premogovniških delodajalcev. Rastoče zanimanje za akcijo, stremečo za večjo varnost v tej nevarni industriji, se zrcali v stalno naraščujočem številu teh tekmujočih rešilnih skupin.

Vlade Velike Britanije in Belgije so izrazile željo, da bi poslale svoje zastopnike na te sestanke, kar jim daje mednaroden značaj. Zastopniki tujih oni del programa, ki stremi za tem, da se vsi prvaki ameriške industrije zjedinijo glede standardizacje in zboljšanja metod rabljenih pri reševanju v rudniških nezgodah.

Obsodba socijalista potrjena.

St. Paul, Minn., 7. okt. — Ker je tekom minule vojne bivši guvernerski predsedniški kandidat Minnesote, socijalist Jakob O. Bentall ruval proti državi, je bil obsojen na 2 leti ječe v državni kaznilnici v Leavenworth, Kans. Njegov priziv je včeraj apelacijsko zvezno sodišče v St. Louis, Mo., zavrglo in zaeno njegovo obsodbo potrdilo.

Ameriški milijonar poročil grško princezinjo.

London, 10. okt. — William Leeds, sin pok. ameriškega tovarnarja Leedsa, večkratni milijonar, je danes semkaj prispel s svojo nevesto Ksenijo, bivšo grško princezinjo; na Angleškem ostaneta nekaj tdenov, nakar se bosta podala v Ameriko.

Kotiček za javne razprave.

Dasiravno smo pred nedavnim časom naprosili cenj. čitatelje in dopisnike po raznih naselbinah, da naj se bolj pridno oglašajo z dopisi, žal, do sedaj še nismo zaželjenega uspeha dosegli. Morda bomo dospeli do večjega zanimanja z današnjim pozivom?

Zdaj, ko nastopajo dolgi jesenski in zimski večeri, bo več prilike za čitanje in tudi za dopisovanje. Poleg tega marsikdo izmed cenj. naročnikov ne dela stalno in ima torej lepo priliko vdeležiti se nastopnih javnih razprav, ozir. odgovorov na tu stavljena vprašanja.

V kotičku za javne razprave bomo od časa do časa priobčevali zanimiva vprašanja te, ali one vsebine; pri tem pa tudi prosimo cenj. čitatelje, da se tega kotička poslužujejo in nam pošiljajo svoja mnenja, ozir. odgovore, katere bomo na tem mestu z imeni dopisnikov priobčevali. Odgovore delajte na kratko in jedrnato in jih pošiljajte na uredništvo "Glasila". Za najbojši odgovor bomo dopisnika nagradili z lepo Trunkovo knjigo "Amerika in Amerikanci."

Za danes stavimo v razpravo sledeča tri vprašanja:

I. Kdo izmed danes živečih ameriških Slovencev je najbolj zaslužen in ugleden ter veljaven?

II. Kaj bi ti storil če bi imel milijon dolarjev?

III. Kaj bi ti storil, če bi bil samo en dan predsednik Združenih držav?

Opomba: Odgovorite lahko na samo eno vprašanje ali pa na vse tri. Člani in članice, ki morda niso vešči slovenskega jezika v pisavi, nam lahko odgovore v angleščini pošiljajo, katere bomo z veseljem prestavili.

Posledica ljubosumnosti.

V Akron, Ohio je pred nekaj dnevi 48 letna Mrs Minnie Derr z žvepleno kislino po obrazu polila svojega moža ko je spal; nesrečnik je čez dva dni v groznih bolečinah umrl. Morilko, ki je mati peterih otrok so zaprli. Pred sodnijo se ljubosumna Mrs Derr izgovarja, da je hotela svojem možu samo obraz popačiti, da ne bi hodil za drugim ženskam.

Čudno, da postane toliko praktičnih stvari nepraktičnih, ko iste preskušate.

V SPOMIN

obletnice smrti naše iskrenoljubljene, nepozabne in drage matere g.

Ane Liberšar,

ki je umrla dne 15. oktobra l. 1920 v Jolietu, v starosti 64 let. Pokojnica je bila rojena v vasi Zagorce pri Mirni na Dolenjskem.

Po njej še vedno žalujejo in se je spominjajo njene podpisane hčere in sinovi:

Mrs Joe Liberšar. Mrs Rose Glavan. Mrs Mary Videtich. Anton, John in Martin Liberšar.

Iskreno se je tudi spominja njen žalujoči soprog **Martin Liberšar.**

Pokojnico priporočamo vsem bližnjim sorodnikom, znancem in prijateljem v molitev in blag spomin!

Blagor mu, ki se spočije,
V črni prsti, v Bogu spi.
Lepše njemu solnce sije,
Lepše zarja rumeni-

V Joliet, Ill. dne 12. oktobra 1921.

Rožni venec.

Rožni venec! ..... Sladka čustva se razlivajo po človeku ob spominu na venec, veselja poln solza in žalosti. Ob tem spominu hiti duše v tuje kraje, temne in puščobne, kjer kraljuje ta molk in divjost, in zroč ondi brezmejno gorje in obzorje, obsenčeno komaj od kakega zgodovinskega dogodka, premišljuje. Skrivnosti se vrstijo in prizor se oživlja; duša se o nasmehu Device zdaj veseli, zdaj plaka ž njo. In zroč v daljavi Tabor, hrepeni po domovju večne sreče.

Priprosta in vzvišena molitev, ki kakor balzam vre iz trudnega srca spev božji ..... Kdo more popisati tvojo lepoto!

Najlepši dar si zapuščenemu ubožcu, da ga pokloni nebeški Kraljici. Učenjak najde v tebi nebeško harmonijo. V tebi je rešitev družin, rešitev domovine in družbe..... Kolika velikost v rožnem vencu!

Tvoje zgodovine ne bodo izbrisale peruti stoletij. Moreto, Lepant in Dunaj so zapisani z zlatimi črkami v tvoji zgodovini. Sv. Dominik, sv. Pij V., Inocencij XI., Simon Monfart, Janez Avstrijski in Sobieski so si ovenčali čelo z nesmrtnim sijajem. Loret, Lurd in Valdocco so katoliškim srcem svetloba in sladko upanje v oktobru, mesecu rožnega venca.

PESMI S KOROTANA.

Pogreb.

V jezeru med gorami
se solnčni žarki kopajo;
po cesti, prašni cesti
pogrebci mračni stopajo.

Od cerkvice na griču
zvon milo joka, kot otrok;
pod njim lopata čaka,
grob zdaj temen in globok.

— Neznanec kdor si koli,
ki pot poslednjo romaš zdaj,
če tu imel ga nisi
vsaj tam ti Bog podeli raj!

Humberg.

Pod gradom, pod črnim gradom
križ starodaven se dviga;
na križu Zveličar pne roki,
ljubezni razgrnjena knjiga.

Gospodje na starem gradu
že zdavnaj pepel so in prah:
po nekdaj šumnih dvoranah
prebivata dolgčas in strah.

Po cvetnem dolu pa gleda
Zveličar na križu razpet:
"Vse mine jaz večno ostanem,
z ljubeznijo zmagal sem svet!"

Vide.

MESTO SMRTI.

Ko so krvoločni Turki leta 1919 po raznih krajih v Mali Aziji vprizarjali svoje klanje Grkov in Armencev, je v tej masakri padlo na tisoče in tisoče nedolžnih kristjanov. Eno izmed najbolj prizadetih mest je Aidin, ležeče kakih 60 milj južnoistočno od Smirne. To mesto je dandanes samo velika grobnica in veliko pokopališče. Tu počiva v skromnih grobih na stotine žena, otrok, starčkov in duhovnikov, kot priča zadnjih turških grozodejstev l. 1919. V Aidinu je nad 1000 hiš podrtih; tudi te pričajo o mučeništvu krščanskih prebivalcev tega mesta.

Daširavno je že dve leti od tega klanja poteklo, ne najdeš nad temi številnimi grobovi nobenega kamna, križa ali venca. Vse zapuščeno in osamljeno!! Le molk in grobna tišina se nudita potniku, ki obišče to mesto smrti. O smrti ti tudi živo pričajo že od solnca pobeljene človeške kosti in lobanje, raztresene med grbovi. — —

Morda bi človek našel kje kako slično mesto smrti tudi na Francoskem, kjer so se vršili hudi boji; pa na Francoskem je ljudstvo iz vasi trgov in mest lahko še pravočasno zbežalo. Ljudstvo mesta Aidin je bilo pa nepričakovano napadeno in umorjeno po Turkih, ko je grško vojaštvo zapustilo mesto. Mnogo žrtev so krvoločni Turki sežgali pri živem telesu.

V mali katoliški cerkvici sredi mesta, je še danes najti telesne ostanke nesrečnih duhovnikov, katere so Turki poklali in sežgali pred oltarjem. Ves oltar in stene cerkve še danes kažejo krvave madeže tega klanja.

Prav malo število ostalih prebivalcev mesta Aidin se je zopet v mesto vrnilo; ti nesrečniki stanujejo med samimi grobišči v zemeljskih votlinah in razvalinah hiš, samo da niso na prostem. Sleherni izmed preostalih pa žaluje za tem ali onim sorodnikom, padlim v minulem klanju. Ženske in deklice nosijo vsled tega samo črno (žalno) obleko; na njih obrazih jim je še danes čitati izraz prestanega strahu, žalosti in grozote. Mnogim izmed preostalih je vsled tega strahu opešal tudi um.

Ko se je v Aidinu nedavno mudil neki Angležinja je stanoval pri neki udovi (kristjani) ki je izgubila vse tri svoje hčere v oni masakri. Tedaj je oni tujec (Angležinja) naletel na bodotnega turškega "hodžo", (duhovnika) ki mu je rekel na pozdrav sledeče: "Mi moramo skušati da preteklo pozabimo. Ostanimo prijatelji z vsemi. Naj bo že naša vera različne vrste, vendar naj ostanejo saj naša srca enaka. Podajmo si torej roke in glejmo samo na bodočnost!" —

Prekmurje.

Ime Prekmurje in Prekmurci je bilo prej le malo znano. Šele od prevrata sem je večkrat slišati, toda še danes je mnogo Slovencev, ki ne ločijo Prekmurja od Medjimurja ali pa oboje identificirajo. Ime samo pove, da to ne more biti eno in isto.

Medjimurje je polotok med Muro in Dravo do prejšnje ogrsko-hrvaške meje, Medjimurje od Božiča 1918 od naših čet zasedeno, Prekmurje pa so zasedle jugoslovanske čete šele pred kratkim.

Štajerski Slovenci na desnem bregu Mure imenujejo svoje brate na levem bregu Prekmurce in to ime se je posplošilo tako, da prekmurski Radgončani imenujejo ogrske Slovence tudi Prekmurce. Pod imenom Prekmurje mislimo na one kraje prejšnje Ogrske kjer žive Slovenci kompaktno s Slovenci na Štajerskem.

Meja slovenskega Prekmurja je toraj na jugu Mure, na vzhodu potok Kučnica do sv. Ane na Avstrijskem. Tu se narodnostna meja odcepi od prejšnje državne in se obrne proti severovzhodu v ravni črti gor do Dol. Sinika ob Rabi, ki je slovenski župnik (Dr. Lenaršič Mirko). Do 34 poldnevnika je Raba severna meja; seveda je Monošter (St. Gothard) in Rabakethely močno mešan. Na vzhodu razdeli narodnost od Rabe do Krke precej pravilno 34 poldnevnik; Farkašovci so nekoliko mešani dočim so Dolinci čisto slovenski in Hodoš je zopet mešan. Hodoš bo zadnja jugoslovanska postaja ogrske državne železnice iz glavnega kraja v Prekmurju — Murske Sobote v Kermedin. Središče južno od Hodoša je slovensko. Nekoliko južno od toč se zavije meja proti vzhodu do Kobilja, po celem Prekmurju znane stare slovenske vasi. Prebivalci v Kobilju so kaj ponosni na starodavnost svoje vasi. Dalje proti jugu se vije meja mimo vasi Jošec, Žitkovci, Radmožanci do Dol. Lendave, ki je kakor druga mesta in trgi zelo mešano, četudi ima na zunaj popolnoma ogrsko lice. Lendavski hribi od Duge vesi do Čentibe so danes že zelo mešani, pred nekaj deseteletji pa smo slišali tam izključno slovensko govorico. Dalje do Mure lahko vzamemo za mejo potok Ledava, vendar moramo omeniti, da se nahajajo na desnem bregu potoka ogrske vasi Gyertyanos, Lendvalakos in Harmosmalom. V tem obsegu torej še živijo Slovenci na Ogrskem.

Meja, ki so jo začrtali za Jugoslavijo našemu Prekmurju Prekmurju na mirovnem posvetu v Parizu, se ujema na vzhodu in zahodu z narodnostno mejo. Krivična je pa na severu, kjer se ne ozira na narodnost, ampak na razvodje. Izgubili bi naj tam 11 do 12 tisoč Slovencev in seveda tudi Monošter. Prepričani smo pa, da bodo še enkrat revidirali mejo v Prekmurju tako, da pridejo vsi Prekmurci pod eno streho. Dobili bomo na drugi strani nekaj ogrskih občin. To so že zgoraj navedene vasi Gyertyanos, Lendvalakos, Harmosmalom, dalje Kamahaza, Goeterhaza in Hidveg, na jugu Voelgyfalu in Lendvanjfalu.

Največji kraj v Prekmurju je Monošter, središče Prekmurja pa Murska Sobota. Večji in pomembnejši kraji so tudi D. Lendva, Belatinci; Turnišče je znano, kot "svobodno" mesto in prebivalce Turnišča še danes imenujejo "varašance" t. j. meščane, ki so za časa turške vlade v V. Kaniži res imeli nekaj pravic.

Rodovitnost zemlje se da primerjati z Banatom, namreč ravnina med Muro in goriškem delom Prekmurja. S pametno agrarno reformo bo postalo lahko Mursko polje žitnica za manj rodovitne dele Slovenije. Sedaj je še velika večina zemlje v grofskih rokah in le površno odelana. Goriški, severni del Prekmurja je gozdnat in prebivalstvo revnejše od onega v južnem delu.

Prekmurci nas spominjajo na veliko Kocljevo in Pribinovo državo s stolico ob Blatnem jezeru. Slovenski živelj okoli jezera je že davno zamrl brez sledu, ker so bili Slovenci najbrže preredko naseljeni. Madžariziranje je samo pod pritiskom mogoče in je mnogo težji kot pa ponemčevanje. Ti težkoči imamo zahvaliti, da je v Prekmurju še nad 100.000 Slovencev.

Pravo narodno življenje med Prekmurci je zbudil šele župnik Klekl. L. 1903. so dobili Prekmurci "Kalendar Srca Jezusovega". Eno leto pozneje je začel Klekl izdajati "Marijin List" in l. 1912. tednik "Novine", pisan v gajici. "Novine" so največ pripomogle k narodnemu prebujenju. Tudi več brošuric verske vsebine je izšlo izpod njegovega peresa. Kuhar Štefan (1915) je zbral nekaj narodnih pesmi, ki so tudi tiskane.

Pravi narodnjak je bil tudi dr. Ivanocy, dekan v Tišini.

Ljudstvo je globokoverno, moralno nepokvarjeno in zdravo. Skopa tretjina Prekmurcev je luteranske veroizpovedi. Prekmurci nimajo niti ene slovenske šole, dočim ogrskih ljudskih šol ni primanjkovalo.

Boljševizem, ki prevladuje povsod na Ogrskem, je našel v Prekmurju zase zelo nerodovitna tla. Prekmurci niso dovzetni za kaj takega. Boljševiki ni so mogli pri njih niti ene svoje naredbe izpeljati; vsaki taki se ljudstvo najodločnejše upira. Boljševizem je storil, da je narodna zavest pri vseh Prekmurcih dosegla največjo stopinjo. Če rečem, da so Prekmurci jokaje prosili osvoboditve, to ni samo mogoče času primerna fraza, ampak je s tem še premalo resnično dejstvo izraženo. Da bo Prekmurje jugoslovansko, o tem so bili vsi Prekmurci prepričani, vendar se jih je polastila včasi neka malodušnost, dvom, da morda Jugoslavija ne mara zanje. Danes so združeni z Jugoslavijo za vedno.

J. G.

Samomor matere in sina.

St. Louis, Mo. 10. okt. — Danes so našli že postarano vdovo Kristino Mauch in njenega 30 letnega sina Henrika mrtva; končala sta si sama življenje. Iz njunega poslovilnega pisma je razvidno, da je mater gnala v smrt neozdravljiva bolezen, sina pa ljubezen do matere.

Zgodovinski podatki Združenih držav.

(Nadaljevanje.)

V Virginiji se je vsled obsežnih plantaž tako malo naselbin ustanovljalo, da je zakonodaja postavnim potom gradbo istih zahtevala, toda brez kakega posebnega uspeha.

V vseh kolonijah je bila predpisana in priposnana edinole angleška protestantovska cerkev; kdor te cerkve ni hotel podpirati je bil kaznovan, ali z globo, ali z zaporom.

Dokaj različna so bila naziranja raznih guvernerjev v južnih kolonijah glede šolske naobrazbe. V obče se vlada ni hotela dosti zanimati za ustanovitev šol, ker se je hotelo ubogo suženjsko ljudstvo v nevednosti obdržati; tako je bil v 17. toletju tudi prepovedan tisk (izdaja listov in knjig) o tem še je l. 1670 guverner Berkeley sledeče izjavil "Hvala Bogu, da v Virginiji ni ljudskih šol in tudi ne tiskarn; jaz želim, da bi istih še najmanj 100 let ne imeli. "— Otroke bogatih veleposestnikov so navadno izobraževali privatni učitelji na njih domih; edino učilišče na jugu je bilo Viljemovo, ustanovljeno dne 1693. Ko so sinovi doma dovršili prva leta šolanja, so jih starši običajno na Angleško pošiljali na učilišče in univerze. Kakor že omenjeno, za revne sloje ni bilo v Virginiji nikakih šol.

IX. POGLAVJE.
Doba revolucije.

Navigacijske postave. — Ker so stroški vsled dolgotrajnih vojn med Francijo in Anglijo v Ameriki zelo narastli, so pričeli angleški državniki premišljevati da naj bi del teh vojnih izdatkov plačala administracija kolonijalnih držav. Pri tem so Angleži navajali glavne vzroke, čemu se je z vojno pričelo. Angleži so hoteli namreč hoteli pregnati usiljive Francoze iz doline ob reki Ohio v lastno korist angleških kolonistov; zaradi tega naj bi bila tudi domovinska dolžnost teh kolonistov, da pripomorejo k pokritju vojnih stroškov. Zaeno je Anglija nekako zavidno zrla na vedno bolj in bolj naraščujoče bogastvo svojih kolonij v Ameriki; državna blagajna bi si lahko mnogo opomogla.

Kmalu zatem je Anglija sestavila in izdelala nove navigacijske postave pod pretvezo, da se z istimi ščiti angleško trgovino in industrijo Ta postava je vsebovala razne stroge predpise n. pr.: Vsa kolonijalna trgovina se ima vršiti na način, da blago vozijo samo angleške in kolonijalne ladje. Sladkor, tobak, kožuhovino, baker in "indigo" barvilo se me izvažati samo v angleška pristanišča. Iz raznih evropskih pristanišč je bilo prepovedano pošiljati ladje v ameriške kolonije, če se niso te ladje ustavile prej v kakem angleškem pristanišču. Ameriški kolonisti niti niso smeli sami izdelovati obleke iz domače volne, ampak so morali vso volnó pošiljati na Angleško, kjer se je isto pretkalo v sukno in poslalo nazaj v Ameriko. Dalje je bila prepovedana kovinarska obrt tako, da so kolonisti smeli producirati samo surovo železo. Tudi na žito iz Amerike v Anglijo so bili naloženi veliki izvozni davki.

Ker so bile te določbe sprva samo bolj na papirju, jih kolonisti niso hoteli spolnjevati. Leta 1761 je bi pa izdan strog vladni ukaz v svrho spolnevanja navigacijske postave v ameriških kolonijah. V to svrho so angleški carinski uradniki naprosili višje sodišče kolonije da jim izda oblastveno dovoljenje preiskovati hiše, kjer so imeli vtihotapljeno blago. Tak uradnik je lahko nepričakovano prišel v vsako hišo (tudi s silo) kjer je imel pravico pregledati vse kote, ne da bi pri tem povedal, česa išče. Ker je bila navedena postava prestroga, je pričelo ljudstvo zelo godrnjati nad tiranstvom Anglije. Tedanji generalni pravdnik James Otis je dobil od vlade v Londonu posebno naročilo, da naj skuša novo carinsko postavo na vsak način med kolonisti uvesti; Otis je pa rajši resigniral ter vodil celih pet let oster boj proti nalaganju novih davkov in krivični hišni preiskavi ošabnih angleških finančnih stražnikov.

Na noben način se niso mogli kolonisti otresti tega novega davčnega bremena, ker je Anglija navedeno postavo na podlagi ji zajamčene pravice končno vendar le uvedla. Podaniki v kolonijah so jo morali radi, ali neradi spolnjevati; med tem časom je pa baš radi tega zavel prvi revolucijonarni duh med angleškimi kolonisti, osobito še tedaj, ko je angleško ministrstvo kolonijam naložilo direktne davke.

Postava kolekovanja l. 1765.

Gori označeno direktno davčno postavo so Angleži nazivali "Postavo kolekovanja" (Stamp act). Ista je določevala, da se mora pritisniti kolek na vsako postavno listino (licenco), pogodbe pobotnice, oporoke in celo za oglaševanje v listih je bil predpisan takozvani davek. Angleška vlada je na ta način nameravala spraviti vsako leto okrog pol milijona dolarjev v svojo blagajno. Kolkovna postava je dalje določala, da se kršilce iste lahko zasliši v vsakem kraju kolonije in ne na licu mesta kjer se je postavo prekršilo; podadmiralna sodišča so pa kršilce na poljuden način kaznovala brez kake porote; s tem je bil kolonistom zadan najhujši udarec, ker se ni oziralo na zajamčene jim pravice do sodnijskih obravnav s posredovanjem porote. Pri sličnih obravnavah je nastopil običajno samo en sodnik; vsako naloženo denarno globo je lahko obdržal sam zase kar se je smatralo za njegovo letno plačo.

Postava kolekovanja je bila v angleškem parlamentu prvotno sprejeta brez kake posebne opozicije; kasneje pa, ko se je čulo občno nevoljo kolonistov vsled iste, jo je pričelo več znanih angleških državnikov grajati, kakor: Pitt, Barre, Edm. Burke in drugi. Pitt se je nekoč v parlamentu sledeče izrazil: "Govornik nam je povedal, da je Amerika trdovratna. Povem Vam, da se je ondi že vnela odprta ustaja. Jaz sem vesel, da se Amerika upira!"

Kakor že omenjeno, je postava kolekovanja v Ameriki povzročila nepopisno nevoljo, ker je bila na nezakonit način uvedena. Vsaka kolonija je na podlagi charterja ali ustave izvolila svoje lastne zastopnike v zakonodajo, ki je edino imela pravico nalagati davke. Vsled tega tiranstva se je kolonija Virginia prva s protestom dvignila, ko je Patrick Henry nekoč v zakonodaji direktno napadel angleškega kralja Jurija III. rekoč: Cezar je imel svojega izdajalca Bruta; Karol I. je imel Cromwell-a in Jurij III. čaka slična usoda!" Nato je pričela vsa zakonodajna zbornica klisati: "Doli z izdajalcem Jurjem!"

Patrick Henry, po poklicu odvetnik je pri tej priliki sestavil ostro resolucijo na angleško vlado, v kateri je ožigosal obljubljeno angleško svobodo in direktno zahteval v imenu kolonije Virginia, da ne sme nihče drugi ljudstvu nalagati davkov, kot zakonodaja te kolonije.

(Dalje sledi.)

IZŠLA JE

5. številka "Angelčka" za mesec oktober s sledečo vsebino: Madeničev tovaršija, pesem, — Anton Martin Slomšek; Mladinski oddelek — Jos. Zalar; Peter Rokodelčič, povest, nadaljevanje — preložil Ivan Tomšič; Sv. Rožni venec obsega vso krščansko vero — sestavil V.; Moč sv. Rožnega venca — zapisal V.; Sloveči zdravnik moli sv. Rožni venec — V.; Troje ogledal — Zapisal M. P.; Pravični se usmili tudi svoje živine — Zapisal M. P.; † Jurij Flajnik; Mesec oktober; Šola; Zabavni kotiček; My Faithful Rosary (Poem) — L. Dea; Napoleon and the Rosary; Our Grand Carniolian Slovenian Catholic Union—By Very Rev. Mathias Šavs; The Tangled Webb—By Mary Clark Jacobs; Our Duties Toward Our Guardian Angels; Great Value of a Kind Word; Puzzle Land.

"Angelček" je edini slovensko angleški mesečnik za mladino, katerega izdaja Mlad. oddelek K. S. K. Jednote Naročnina znaša $1.00 na leto; 60 centov za pol leta; posamezna številka velja 10 centov. Naroča se pri upravništvu: 1004 N. Chgo St. Joliet, Ill. Naslov uredništva je na 620 — 10 St., Waukegan, Ill.

Upravni stroški mesta New York.

New York, N.Y. — Za prihodnje poslovno leto bodo znašali upravni stroški mesta New York približno $1,000,000. — na dan; finančni odsek izkazuje namreč v svojem proračunu za prihodnje leto $354,446,468 izdatkov, ali za 9 milijonov dolarjev več kot lani.

SLUŽBA ORGANISTA.
ki bi opravljal tudi cerkovnikovo delo, je razpisana na slovenski župniji na Calumetu. Pismene ponudbe s pogoji naj se pošljejo na naslov: Rev. L. F. Klopčič, Calumet, Mich.

PRAZNI SODI OD VISKE!
Te dni smo prejeli naravnost iz države Kentucky od neke tovarne žganja cel vagon praznih "whisky" sodov po 50 galon. Ti sodi so bili izpraznjeni še le pred dvema tednoma in so sedaj pri nas na prodaj. Cene zmerne. Oglasite se pri:
Anton Nemanich & Son
1000 N. Chicago, St.,
Joliet, Ill.

IŠČE SE

Alojzij Zemljak, ki se je pred 7 leti preselil iz domovine v Cleveland, Ohio. Zadnji njegov naslov se je glasil 1418 E. 40th St., Cleveland, Ohio.

Naproša se isti, kakor vsaki drugi, kateri bi vedel za njegov sedanji naslov, da ga prijavi podpisanemu konzulatu.

Generalni konzulat
Kr. Srbov, Hrvatov in Sloven.
443 West, 22nd St.,
New York City.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsaki torek.

Last Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravništvo: 1004 N. Chicago St. JOLIET, ILL. Telefon 1048.

Naročnina:

Za člane, na leto	$1.20
Za nečlane	$2.00
Za inozemstvo	$3.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE: 1004 N. Chicago St. JOLIET, ILL. Phone: 1048.

Subscription price:

For Members, per year	$1.20
For Nonmembers	$2.00
For Foreign Countries	$3.00

Živel, naš Mladinski oddelek!

Dasiravno ima naš Mladinski oddelek svoje posebno, ali lastno glasilo ("Angelček"), je prav in umestno, da temu oddelku tudi v "Glasilu K. S. K. Jednote" večkrat kako kolono posvetimo. V "Angelčku" čitamo med drugim tudi primerna razmotrivanja o pomenu odraslega oddelka K. S. K. Jednote; dolžnost "Glasila" je pa, da povdarja veliko vrednost našega Mladinskega oddelka. Urednik "Angelčka" priporoča mladim čitateljem in članom, da naj ob dozorelem času prestopijo v oddrasli oddelek K. S. K. J.; med tem ko mi vedno prosimo in silimo oddraslo članstvo, da naj svoje otroke zavarujejo v Mladinskem oddelku K. S. K. J. Da bi imeli ti oklici, prošnje in apeli le vedno dosti uspeha!

Huda je bila že pred več leti borba nekaterih mladinoljubov in agitatorjev naše K. S. K. Jednote, dokler se ni doseglo zaželjenega cilja: ustanovitve Mladinskega oddelka. To misel je sprožil naš, za Jednoto neumorno delujoči sedanji gl. tajnik, in isto končno tudi do uresničenja privedel. Že leta nazaj je računal ne veliko vrednost in korist Mladinskega oddeka, brez katerega bi naša Jednota in podporna organizacija danes ne bila na tem stališču, kakor je v resnici.

To pišemo in povdarjamo, ne da bi se komu laskali, ali mu peli slavo; to povdarjamo in pišemo na podlagi dejstev, faktov, številk in dokazov. **Tekom 5 let in 3 mesecev, odkar je bil naš Mladinski oddelek ustanovljen (1. jun. 1916) je iz tega oddelka prestopilo v odrasli oddelek že 5 2 4 članov(ic).** Z največjim zadovoljstvom pa moramo povdarjati, da se to število od meseca do meseca množi. Le poglejte današnje uradno poročilo gl. tajnika o spremembah pri članstvu za mesec september; kako lepa četa naših mladih članov(ic) je zopet prestopila v odrasli oddelek. 24 (štiriindvajset!) skupaj! Ako bi ne imeli Mladinskega oddelka, bi teh 24 novih članov morda nikdar ne bilo pristopilo h K. S. K. Jednoti! Ti člani tvorijo že število dveh novih društev po 12 članov.

V kolikor nam znano, še ni noben mesec od l. 1916 naprej naenkrat pristopilo v odrasli oddelek toliko mladih članov kot kot baš minulega septembra t. l. Sestali smo vse novopristopile kojih je 60 (šestdeset), jako povoljno število! Izmed teh je 24 starih po 16 let; večina ostalih pa tvori najlepšo starost 17 — 24 let, en sam je pa 45 let. Ako računamo Jednotino obvezno vrednost prvo označenih 24 mladih članov (16 l.), moramo priznati, da nadomestuje teh 24 mladih članov še enkrat toliko število (48) 32 letnih članov, ali 4kratno število (96) članov, če bi pristopili v starosti 48 let. Čim več mladih članov ima Jednota in tem manj priletnih ter starih, tem preje lahko doseže solventnost. Z drugo besedo povedano, en sam 16 letni član je pri aktuarju toliko vreden kot dva člana v starosti 32 let, ali trije člani v starosti 48 let; to pa zaradi tega, ker mlajši član ne priakuje tako kmalu smrti, kot pa stari. Recimo,da živi kak 48 letni pristopili član še 12 let; da doseže mladi (16 l.) član starost njegovega pristopa (48 l.) mora poteči lepa doba od 16. do 48. leta kar znaša 32 let. Označeni mladi član plačuje torej svoje Jednotine prispevke celih 32 let ako bi slučajno umrl star 48 let, med tem, ko bi jih njegov starejši sobrat (48 letni) plačeval do 60 leta samo 12 let. To torej tvori veliko obvezno vrednost članstva pri kaki Jednoti. Ako bi imeli pri K. S. K. J. samo 16, 17, in 18 letne člane, bi znašala naša solventnost z današnjimi skladi nad 200 odstotkov, ker vse članstvo plačuje postavno predpisane posmrtninske asesmente.

Meseca septembra t. l. je, kakor že povedano, pri 32 krajevnih društvih pristopilo 60 novih članov in članic. Po številu zasluži zopet krono vrlo društvo Marije Magdalene št. 162 v Clevelandu, O., z 9 novimi članicami. Iskrene čestitke temu društvu, ker je s tem prekoračilo že tretjo stotico skupnega članstva, da jih je sedaj pod zastavo dr. sv. Marije Magdalene že 311 (tristoenajst!) To je torej največje žensko društvo pri naši K. S. K. J. Čast mu! Živelo! Po strani smo čuli, da hočejo cenjene sosestre dr. št. 162 do prihodnje konvencije doseči skupno število 500! Potem bo označeno društvo po številu prekosilo tudi največje moško društvo. Pohvale vredno je tudi društvo Mar. 7 Žal. Pibgh. Pa. št. 81 z novimi članicami. Kar je občudovanja in posnemanja vredno, se za novo članstvo osobito naša vrla ženska društva zanimajo, ker tvorijo izmed 32 društev s pristopilimi pretežno večino. Da bi tem društvom še ostala na tak način sledila!

Iz poročila gl. tajnika razvidimo, da se je meseca septembra v prvenstvu največjega števila članov ponašalo dr. sv. Jožefa, št. 7 Pueblo, Colo., ker je štelo 479 članov v odraslem oddelku; drugo največje društvo tega oddelka je pa bilo dr. sv. Vida št. 25, Cleveland, O., z 454. Spominjamo se pa let nazaj ,ko je bilo še na vrhuncu dr. sv. Vida. Da dosežete clevelandski Šentvidčani Jožefovce v Pueblo, Vam manjka samo 25 novih članov. Poskusite do novega leta doseči število 500. Ali se jih bojite? Zavihajte rokave in hajd v boj za prvenstvo!

Seveda ne smemo pri objavi velikih društev pozabiti tudi ne našega Jolieta,, dr. sv. Frančiška Sal. št. 29, ki je največje društvo z obema oddelkoma pri K. S. K. J. broječe 810 članov(ic) in sicer 366 članov(ic) odraslega in 444 članov(ic) Mladinskega oddelka. Pa naj pride še kako drugo društvo s takim številom na plan.

Navzlic slabim delavskim razmeram naša K. S. K. J. hvala Bogu, lepo napreduje. Dne 30. septembra smo šteli 12,205 odraslih članov(ic) in 6448 članov(ic) Mladinskega oddelka. Skupno premoženje obeh oddelkov je znašalo 30. sept. t. l. lepo svoto $853,669.61; ako pojde vse tako po sreči naprej, upamo do prihodnje konvencije doseči milijon dolarjrev in nad stoprocentno vrednost, oziroma popolno solventnost.

Že star pogovor nam veli, da se "brez muje, niti čevelj ne obuje", zato moramo v to svrho z združenimi močmi nastopiti. Meseca septembra t. l. je pri 32 društvih na novo pristopilo 60 novih članov; meseca oktobra naj jih pa pri drugih 32 zopet toliko mladih pristopi i.t.d. Sleherni mesec najmanj 60, pa jih bomo imeli do prihodnje konvencije okrog 14 tisoč v odraslem oddelku. Do tedaj moramo pa tudi število članstva v Mladinskem oddelku za polovico pamnožiti, da jih bo 10 tisoč. Vedno mislimo in delujmo na to, da bomo imeli močno oporo v Mladinskem oddelku, ki nam že sedaj prinaša lepe sadove. Živel torej Mladinski oddelek K. S. K. Jednote!

Iv. Z.

Pomembni dan naturalizacije.

V tem ali onem slovenskem listu včasih čitamo sledečo vest: "Pred zveznim sodnikom N. N. je danes dobil rojak N. N. drugi državljanski papir. Naše čestitke novemu ameriškemu slovenskemu državljanu." — Dotičnik si to notico izreže in shrani v trajen spomin na najvažnejši dan njegovega bivanja v novi domovini, ko je postal ameriški državljan.

Dasiravno dela vlada Združenih držav, osobito zadnji čas velikansko reklamo in agitacijo za državljanstvo (amerikanizacijo), nima pri tem postopanju še vsega popolnega. Marsikateremu ameriš. Slovencu so znana težavna pota, ovire, zamuda časa,razni predpisi, odgovori itd., predno dočaka oni zaželjeni dan, da bo pred zveznim sodnikom poslednjič prisegel na našo mogočno zvezdnato zastavo, oziroma da bo postal naturaliziran ameriški državljan.

Iz lastne skušnje nam je znano, kako enostavno se vrše v sodnijskih dvoranah slične amerikanizacije. Ko stopi izpraševalni sodnik v dvorano, navzoči prosilci (kandidatje) vstanejo, nakar se prične z izpraševanjem po vrsti. Ko je prosilec na vsa vprašanja točno odgovoril, ga zaprisežejo in pošljejo domov z opombo, da bo dobil drugi papir po pošti. Prosilec ves navdušen in vesel si bo gotovo v spominu ohranil vsa stavljena mu vprašanja; tako bo tudi še večkrat mislil na ono sodnijsko dvorano, sodnika in številno gnečo prosilcev, ki so dobili papirje, ali pa so morebiti bili zavrnjeni.

Še le zadnji čas je uvedla država Nebraska za zaprisego novih državljanov povsem slovesno metodo in način, kar je v tej zapadni državi posnemanja vredno.

V Omaha, Nebr., je vsako leto nad 1000 inozemcev naturaliziranih. Ta dan se zbere v veliki dvorani Trgovske zbornice ali na sodišču številno uglednih meščanov (Amerikancev), da pozdravijo svoje nove sodržavljane. Dvorana je vsa ozaljšana z zelenjem in številnimi zvezdnatimi zastavami. Trgovska zbornica pošlje vsakemu prosilcu (kandidatu) lično izdelano pismeno povabilo, da naj ta dan s sabo pripelje svojo ženo, otroke, sorodnike in prijatelje, kar se tudi izvrši. Svečanost je otvorjena s petjem ameriške himne, katero spremlja najeta godba.Pred zaprisego in po zaprisegi pozdravi nove državljane zastopnik vlade, mesta in Trgovske zbornice, naglašajoč jim pomen dneva naturalizacije, kaj vse znači ameriška zastava; kaj je Amerika; da so ž njimi vred pred postavo enako - pravni; da imajo iste pravice in iste priložnosti kot oni itd., K sklepu so vsi novi državljani še pogoščeni z okusnim obedom in smodkami; njih žene in otroke se pa obdari še s slaščicami, tako da se sleherni izmed teh vesel in zadovoljen vrne domov.

Naš ugledni rojak in zaslužni škof Jakob Trobec je rekel: "Slovenija je naša mati, Amerika pa naša nevesta!" Krasne besede! Ko inozemec pred sodnikom in zvezdnato zastavo priseže zvestobo svoji novi domovini, Ameriki, je to podobno slučaju, ko ženin priseže vedno zvestobo svoji izvoljeni nevesti pred oltarjem. Da, vsakdo je lahko ponosen, kdor si je izbral Ameriko za svojo nevesto kajti ta nevesta prekaša vse druge! Baš povodom poroke s tako ugledno nevesto je tudi prav, da si ta dan za vedno v spominu ohrani. Krasno ozaljšana dvorana, številno uglednih Američanov, lepo patrijotično petje, godba, govori, postrežba in uljudnost, naredi nanj gotovo bolj važen vtis, kakor pa suhoparna procedura v sodnjiski dvorani brez kakih posebnosti.

Zgledu mesta Omaha bi morale slediti vse druge države in vsa ameriška mesta, ne samo že zaradi formalnosti, ampak radi privlačne sile in večjega pomena in zanimanja do naturalizacije od strani inozemcev; dalje iz spoštovanja do novih državljanov in v trajen spomin na tako pomembni dan.

Važno za doslužene vojake.

Vojne medalje Združ. držav.

Vojne medalje (kolajne) takozvane "Victory Medal" so izgotovljene iz brona in pripete k dvojnemu pisanemu traku,označujočemu prihod nove dobe dobre volje po viharju.

Kako in kje se dobi medalja?

Osebno. — Prinesite s seboj svojo odpustnico (discharge paper) na Army Victory Medal Office, 39 Whitehall Street, N. York, N. Y. Nekatere vrste medalje se vam takoj izročijo. Ni treba pustiti tam svojo odpustnico; isto vam vrnejo takoj, ako to želite.

Po pošti. — Pišite na gori omenjeno pisarno, naj vam pošljejo formular za prošnjo (application blank.)Ko dobite formular, izpolnite ime in adreso in povrnite ga obenem s svojo odpustnico v originalu (ali pa v overovljenem prepisu na posebni tiskovini War Departmenta, ki jo dobite na zahtevo) nato vam pošljejo medaljo po pošti. Ako pošljete originalno odpustnico, vam jo pošljejo nazaj istega dne, ko je prejmejo v registriranem pismu.

Za preminule vojake. — Samo ena medalja se bo izdala v čast preminulim častnikom in vojakom, ki so služili v vojni Združenih držav tekom svetovne vojne. Te medalje se bodo oddale najbližjim sorodnikom, to so žena, najstarejša hči, oče, mati; prositelj mora dokazati da je najbližji sorodnik po gori omenjenem redu. Pod poglavjem "remarks" na drugi strani prošnje treba navesti, da-li je dotični vojak umrl, ko je bil še v vojaški službi; ali po odpustitvi. Treba navesti popolno ime umrlega vojaka, njegovo vojaško serijalno številko, vojno organizacijo in datum smrti, ravno tako tudi ime in naslov prositelja. Ako je vojak umrl za časa vojne službe, ni treba predložiti nikakih dokumentov. Ako je smrt nastopila po odpustitivi treba priložiti prošnji pokojnikovo odpustnico.

Zahteva z ozirom na boj ali službo, ne označeno v odpustnici. — Osebe, ki so se vdeležile bitke, — ako ni to označeno v odpustnici — morejo zaprositi za medaljo in pri tem označiti datum bitke in ime tedanje vojne organizacije. Ako se odpustnica osebno predloži, jo bodo v omenjeni pisarni takoj prepisali in vrnili prositelju.

Medalje za "Marine" in mornarje ter državne medalje. — Za mornariške medalje treba obrniti se na mornariške urade. Za državne medalje pa treba pisati na Adjutant General dotične države.

"Victory" gumb. — Tudi tega morete dobiti. Victory gumb in medalja sta dve različne stvari.

Prejemajo se prošnje, spisane s črnilom in v čitjivi pisavi.

Jugoslav Section — Foreign Language Information Service
New York, N. Y.

PRAVOSODNI SISTEM V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Državna sodišča.

V predhodnjih člankih smo razpravljali o sistemu federalnih sodišč. Od njih popolnoma oddeljen in samostojen je sistem državnih sodišč. Ista izdajejo sodbo o vseh zadevah, ki spadajo pod njihovo jurisdikcijo. Le glede zadev, ki so v zvezi s federalnimi zakoni, in v nekih posebnih slučajih nimajo državna sodišča končne pravosodne oblasti, marveč je odprta prizivna pot na federalna sodišča.

Pravosodni sistem poedinih federalnih držav se toliko medsebojno razlikuje, da je tu mogoče podati le splošen opis, ki velja za vse države.

Justice of Peace.

Najnižje sodišče na deželi je ono, kateremu načeluje mirovni sodnik (Justice of Peace, ki obravnava v bagatelnih (malenkostnih) civilnih in kazenskih pravdah. On sodi o pravdah, ki se tikajo malih zneskov, običajno do $200. Glede resnejših slučajev kršenja zakona, mirovni sodnik vrši predhodno obravnavo (preliminary trial) in predaje prekršitelje višjemu sodišču za obravnavo in obsodbo. Skoraj v vseh slučajih morejo stranske proti odločbam mirovnega sodnika prizivati na višje sodišče.

County Courts.

Takoj nad mirovnimi sodniki stoji County Court, Ako primerjamo County Court s starokrajskimi sodnijami, potem bi lahko rekli, da je ameriški County Court približno kombinacija okrajne sodnije — izvzemši bagatelne — in okrožne ali deželne sodnije. County Court je prizivno sodišče glede odločb mirovnega sodnika. V prvi instanci pa sodi težjih kriminalnih slučajih in o civilnih pravdah, ki se tičejo večjih zneskov. Vsaka County ima svojo County Court, kateri predseduje okrajni sodnik (County Judge).

County Prosecutor.

County Prosecutor ali District Attorney je važna oblast v zvezi z County Court. Odgovarja starokrajskemu državnemu pravdniku. Njegova dolžnost je zasledovati in obtožiti zločince v dotični County in paziti na to, da se zakoni ne kršijo. On obtožuje tudi lokalne javne nameščence,ki so zlorabili svoje uradno mesto. On imenuje s voje namestnike deputies), ki se nahajajo po vsej County.

Circuit ali District Courts.

Circuit Court, nekje znana tudi District Court, je državno sodišče druge instance — nekako kot star okrajsko višje sodišče (deželno). Isto obravnava o prizivih proti razsodbam nižjih sodišč in izvršuje pravosodje najširšega značaja v kazenskih in civilnih pravdah.

State Supreme Court.

Najvišje sodišče v vsaki državi je Supreme Court, nekje znana pod imenom Court of Appeals. To najvišje sodišče sestoji iz treh ali več sodnikov. V večini držav je njihovo pravosodje le prizivnega značaja to je, sodijo le vsled prizivov proti razsodbam nižjih sodišč; v malo državah pa ima tudi izvirno jurisdikcijo. Supreme Court ima pravico proglasiti zakone sklenjene po državni Legislaturi, za neveljavne in jih razveljaviti češ da se protivijo državnim ali federalnim ustavnim zakonom.

Specijalna sodišča.

Nekatere države imajo posebna sodišča, kakor na primer za slučaje, ki nas stanejo vsled pritožb, glede katerih ni najti nikake določbe v zakonu — takozvane "cases of equity." Nadalje posebna zapuščinska sodišča (probate court). Navadno pa vršijo tudi to pravosodje običajna državna sodišča.

Sodniki.

Sodniki so navadno izvoljeni v splošnih volitvah ;one za državno najvišje sodišče izvoijo volilci vse države; druge pa volilci v delokrogu dotičnega sodišča. V malo državah pa imenuje državna legislatura višje sodnike, v malo drugih pa jih imenuje guvernor soglasno z državnim senatom.

Poslovna doba sodnikov je različna v raznih državah. Sega od dveh let do nedoločene dobe dokler se "dobro obnaša" (good behavior). Splošno je uradna doba višjih sodnikov daljša kot ona nižjih. Justices of the Peace so izvoljeni navadno za dve do štirih let, dočim sodniki najvišjega sodišča (supreme Judges) vršijo svoj urad za dobo osmih ali desetih let. Večina držav zahteva za sodnike določeno starost in nekatere države zahtevajo dokaze, da je pravniško sposoben za službo.

J. S. F. L. I. S.

Skozi New York.

Pot v stari in iz starega kraja drži skozi New York. New York tvori takorekoč prehod med Ameriko in Evropo. Potnik, idoč v domovino, ne ve pri čem je, dokler nima za seboj New Yorka in tudi novi priseljenik ne, dokler njegove usode ne odloči New York. Za oba je torej velevažno, da imata točno in zanesljivo pomoč in postrežbo v New Yorku. Naša tvrdka je v času dosedanjega obstoja dokazala, da je voljna in zmožna nuditi najboljšo službo v New Yorku. Poslužite se je torej pri potovanju v stari kraj ali iz starega kraja, pošiljanju denarja v Jugoslavijo, Italijo ali

kamorkoli in pri drugih poslih v zvezi s starim krajem.

Zakrajšek & Češark
Slovenska banka
70-9th Ave. New York City.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1 septembra 1921 skupna izplačana **podpora $1,979,440.00.**

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik John Mravintz, 1022 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St. Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620—10th St., Waukegan, Ill.
Vrhovni Zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St. N. S. Pittsburgh, Pa

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Anton Nemanich st. 1000 N. Chicago St. Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1201 N. Hickory St. Joliet, Ill.
John Wukshinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ADBOR:

Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.
R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.
John Dečman, Box 168, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1048.

SPREMEMBE PRI KRAJEVNIH DRUSTVIH ZA MESEC SEPT. '21

Pristopili:

K dr. sv. Jožefa št. 7, v Pueblo, Colo., 23807 Pucel Anton, roj. 1905, R. 16, $500; 23808 Kochevar Anton, roj. 1905, R. 16, $1000; 23809 Mehle Filip, roj 1905, R. 16, $1000. Spr. 18. septembra 1921. — Društvo šteje 479 članov(ic).

K dr. sv. Janeza Krstnika št. 11 v Aurora, Ill., 9722 Zagorc Marija, roj. 1905, R. 16, $500. — Spr. 16. septembra 1921. Dr. šteje 64 članov(ic).

K dr. sv. Janeza Krstnika št. 14. v Butte, Mont., 23780 Papesh Josip, roj. 1905, R. 16, $1000. — Spr. 21. sept. 1921. Dr. šteje 181 članov(ic).

K dr. sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio, 23788 Hrastar Ivan, roj. 1905, R. 16, $500. — Spr. 3. sept. 1921. Dr. šteje 454 članov(ic).

K dr. sv. Frančiška Sal. št. 29 v Joliet, Ill., 23789 Škubič Franc, roj. 1902, R. 19, $1000; 23790 Ceglar Franc, roj. 1876, R. 45, $1000. — Spr. 4. sept. 1921. Dr. šteje 366 članov(ic).

K dr. sv. Petra in Pavla št. 38 v Kansas City, Kans., 23791 Prebilič Josip, roj. 1905, R. 16, $500. — Spr. 4. sept. 1921. Dr. šteje 89 članov(ic).

K dr. sv. Alojzija št. 42 v Steelton, Pa., 23792 Dermes Anton, roj. 1904, R. 17, $1000; 23793 Dominko Jožef, roj. 1884, R. 37, $1000. — Spr. 12. septembra 1921. Dr. šteje 144 članov(ic).

K dr. sv. Cirila in Metoda, št. 45 v E. Helena, Mont., 23794 Majerle Josip A., roj. 1905, R. 16, $1000. — Spr. 24. sept. 1921. Dr. šteje 43 članov(ic).

K dr. sv. Frančiška Seraf. št. 46 v New York, N. Y., 23795 Capuder Valentin, roj. 1904, R. 18, $1000. — Spr. 10. sept. 1921. Dr. šteje 60 članov(ic).

K dr. Marije Sedem Žalosti št. 50 v Pittsburgh, Pa., 9723 Berkopec Barbara, roj. 1905, R. 16, $1000. — Spr. 19. sept. 1921. Dr. šteje 277 članov(ic).

K dr. sv. Alojzija št. 52 v Indianapolis, Ind., 23796 Debevec Anton, roj. 1881, R. 40, $1000; 9724 Jerišek Marija, roj. 1905, R. 16, $500. — Spr. 19. avg. 1921. Dr. šteje 116 članov(ic).

K dr. svs. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn. 23797 Petek Alojzija, roj. 1904, R. 16, $1000. — Spr. 11. septembra 1921. Dr. šteje 182 članov(ic).

K dr. sv. Lovrenca št. 63 v Cleveland, Ohio. 23798 Zaletel Josip, roj. 1905, R. 16, $1000; 9725 Resnik Ivana, roj. 1898, R. 23, $500; 9726 Zalar Rozalija roj. 1895, R. 26, $1000. — Spr. 10. sept. 1921. Dr. šteje 217 članov(ic).

K dr. sv. Jurija št. 64 v Etna, Pa., 23799 Saganič Andrej, roj. 1885, R. 36, $500; 9727 Saganič Ivana, roj. 1897, R. 24. $500. — Spr. 16. sept. 1921. Dr. šteje 97 članov(ic).

K dr. sv. Antona Pad. št. 72 v Ely, Minn., 9728 Lunk Franca, roj. 1879, R. 42, $1000. — Spr. 9. sept. 1921. Dr. šteje 98 članov(ic).

K dr. Marije Pomagaj št. 78 v Chicago, Ill., 9729 Gomilar Maria, roj. 1899, R. 22, $500; 9730 Volk Jožefa, roj. 1896, R. 26, $1000. — Spr. 18. sept. 1921. Dr. šteje 195 članov(ic).

K dr. Marije Čistega Spočetja št. 80 v So. Chicago, Ill., 9731 Murt Ana, roj. 1902, R. 19, $1000; 9732 Cukulin Barbara, roj. 1891, R. 30, $1000. — Spr. 18. sept. 1921. Dr. šteje 166 članov(ic).

K dr. Marije Sedem Žalosti št. 81 v Pittsburg, Pa., 9733 Sunič Ana, roj. 1905, R. 16, $1000; 9734 Benec Barbara, roj. 1905, R. 16, $1000; 9735 Konig Marija, roj. 1904, R. 17, $1000; 9736 Kajfež Marija, roj. 1900, R. 21, $1000; 9737 Obranovič Marija, roj. 1900, R. 21, $1000 9738 Majetič Neža, roj. 1896, R. 25, $1000. — Spr. 25. sept. 1921. Dr. šteje 164 članov(ic)).

K dr. sv. Petra inPavla št. 89 v Pittsburg, Pa., 23800 Erdeljac Ivan, roj. 1883, R. 38, $1000. — Spr. 4. sept. 1921. Dr. šteje 113 članov

K dr. Friderik Baraga št. 93 v Chisholm, Minn., 23801 Žužek Ludvig, roj. 1905, R. 16, $1000; 23802 Sterle Franc, roj. 1905, R. 16, $1000. — Spr. 11. sept. 1921. Dr. šteje 128 članov(ic).

K dr. sv. Genovefe, št. 108, v Joliet, Ill., 9739 Gliha Terezija, roj. 1902, R. 19, $500; 9740 Pikuš Frances, roj. 1897, R. 24, $1000. — Spr. 10. sept. 1921. Dr. šteje 130 članov(ic).

K dr. sv. Srce Marije št. 111 v Barberton, Ohio, 9741 Počivaušek Angela, roj. 1900, R. 21, $500. — Spr. 11. sept. 1921. Dr. šteje 72 članov(ic).

K dr. sv. Roka št. 113 v Denver, Colo., 9742 Baudek Margareta, roj. 1905, R. 16, $1000; 9743 Turk Frances, roj. 1905, R. 16, $1000. — Spr. 19. sept. 1921. Dr. šteje 56 članov(ic).

K dr. Marija Milosti Polna št. 114 v Steelton, Pa., 9744 Posinak Ana, roj 1881, R. 40, $1000. — Spr. 23. avgusta 1921. Dr. šteje 37 članov(ic).

K dr. sv. Veronike št. 115 v Kansas City, Kan., 9745 Stimetz Marija, roj. 1894, R. 27, $1000. — Spr. 11. sept. 1921. Dr. šteje 109 članov(ic).

K dr. sv. Ane št. 120 v Forest City, Pa., 9746 Kozlevčar Marjeta, roj. 1902, R. 19, $1000; 9747 Markovič Ana, 1895, R. 26, $1000. — Spr. 18. sept. 1921. Dr. šteje 162 članov(ic).

K dr. sv. Ane št. 123 v Bridgeport, Ohio. 9748 Kovačič Jožefa, roj. 1905 R. 16, $500; 9749 Sterk Johana, roj 1905, R. 16, $500; 9750 Kikel Pavlina, roj. 1896, R. 25, $1000. — Spr. 18. sept. 1921. Dr. šteje 64 članov(ic).

K dr. Marija sv. Rožnega Venca št. 131 v Aurora, Minn., 9751 Rebrovič Marija, roj. 1905, R. 16, $1000. — Spr. 1. sept. 1921. Dr. šteje 127 članov(ic).

K dr. sv. Družine št. 136 v Willard, Wis., 23803 Petkovšek Ivan, roj. 1901, R. 20, $1000; 23804 Jordan Ivan, roj. 1894, R. 27, $1000. — Spr. 10. sept. 1921. Dr. šteje 69 članov(ic).

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 144 v Sheboygan, Wis., 9752 Stiglitz Marija, roj 1905, R. 16, $500.—Spr. 6. sept. 1921. Dr. št. 121 članov(ic)

K dr. sv. Jožefa št. 146 v Cleveland, Ohio, 23805 Arko Lovrenc, roj 1905, R. 16, $500; 23806 Papež Jernej, roj 1884, R. 37, $1000. — Spr. 17. sept. 1921. Dr. šteje 95 članov(ic).

K dr. Marije Magdalene št. 162 v Cleveland, Ohio. 9753 Mihelčič Franca, roj. 1905, R. 16, $1000; 9754 Spelko Amalija, roj. 1903, R. 18, $1000; 9755 Meserko Franca roj 1902, R. 19, $1000; 9756 Treven Jennie, roj. 1899, R. 22, $500; 9757 Sraj Marija, roj. 1898, R. 23, $500; 9758 Markovič Alojzija, roj. 1895, R. 26, $1000; 9759 Jagnje Marija, roj. 1886, R. 36, $500; 9761 Spelko Margareta, roj. 1881, R. 40, $1000. Zaje Agata, roj 1891 R. 31. $1000. Spr. 5 sept. 1921. Dr. šteje 311 članov(ic).

Suspendovani zopet sprejeti:

K dr. sv. Jožefa št. 16 v Virginia, Minn., 10369 Skof Ivan, R. 32, $1000; 7153 Erjavec Josip, R. 42, $1000. — Zopet spr. 12. sept. 1921. Dr. šteje 111 članov(ic).

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn., 18498 Križan Nikolaj, R. 22, $1000. — Zopet sprejet 11. sept. 1921. Dr. šteje 182 članov(ic).

K dr. Marija Čistega Spočetja št. 80 v So. Chicago, Ill., 9176 Ballok Ana, R. 21, $1000. — Zoppet spr. 18. sept. 1921. Dr. šteje 166 članov(ic).

K dr. sv. Srca Marije št. 86 v Rock Springs, Wyo., 5534 Novak Alojzija, R. 31, $1000. — Zopet spr. 11. sept. 1921. Dr. šteje 57 članov (ic).

K dr. sv. Petra in Pavla št. 89 v Etna, Pa., 22690 Tuškan Ivan, R. 45, $500. — Zopet spr. 4. sept. 1921. Dr. šteje 113 članov(ic).

K dr. sv. Petra in Pavla št. 91 v Rankin,, Pa., 17479 Dobrinec Jurij, R. 38, $1000. — Zopet spr. 18. sept. 1921. Dr. šteje 100 članov(ic).

K dr. sv. Ane št. 123 v Bridgeport, Ohio, 8742 Aubrey Pavlina, R. 17, $500. — Zopet spr. 18. sept. 1921. Dr. šteje 64 članov(ic).

K dr. Marije sv. Rožnega Venca št. 131 v Aurora, Ill., 21675 Vlajnič Ivan, R. 30, $1000. — Zopet spr. 20. jun. 1921. Dr. šteje 127 članov (ic).

Prestopili:

Od dr. sv. Petra in Pavla št. 38 v Kansas City, Kans., k dr. sv. Alojzija št. 47 v Chicago, Ill., 16993 Štefanc Jožef, R. 22, $1000. Prest. 10. sept. 1921. I. društvo šteje 89 članov(ic), II. dr. šteje 95 članov(ic)

Od dr. sv. Barbare št. 40 v Hibbing, Minn., k dr. sv. Ane št. 153 v Chisholm, Minn., 1289 Panjan Marija, R. 48, $500. — 6. sept. 1921. I. dr. šteje 101 članov(ic), II. dr. šteje 88 članov(ic).

Od dr. sv. Srca Jezusovega št. 54 v Chisholm, Minn., k dr. Marije Zdravje Bolnikov št. 94 v Sublet, Wyo., 23660 Robnik Ivan, R. 29. $1000. —Prest 11. sept. 1921. I. dr. šteje 58 članov, II. dr. šteje 38 članov(ic).

Od dr. sv. Jožefa št. 110 v Barberton, Ohio, k dr. sv. Štefana št. 1 v Chicago, Ill., 21922 Kranjec Jakob R. 33, $1000. — Prest. 12. sept. 1921. I. dr. šteje 51 članov(ic), II. dr. šteje 215 članov(ic).

Od dr. sv. Alojzija št. 42 v Steelton, Pa., k dr. Marije Milosti Polne št. 114 v Steelton, Pa., 4989 Papič Marija, R. 36 $1000. 5051 Drmeš Doroteja, R. 39, $1000. — Prest. 18. sept. 1921. I. dr. šteje 144 članov (ic), II. dr. šteje 37 članov(ic).

Od dr. sv. Nikolaja št. 67 v Steelton, Pa., k dr. Marija Milosti Polna št. 114 v Steelton, Pa., 8474 Košir Katarina, R. 24 $1000; 9123 Simonič Katarina, R. 34, $1000. — Prest. 18. sept. 1921. I. dr. šteje 52 članov(ic). II. dr. šteje 37 članov(ic).

Suspendovani:

Od dr. sv. Jožefa št. 2 v Joliet, Ill., 23136 Korevce Alajzij, R. 17, $1000. — Susp. 24. sept. 1921. Dr. šteje 411 članov(ic).

Od dr. sv. Jožefa št. 12 v Forest City, Pa., 4280 Miklavčič Ana, R. 31, $500; 8524 Miklavčič Alojzij, R. 34, $1000. — Susp. 19. sept. 1921. Dr. šteje 241 članov(ic).

Od dr. sv. Janeza Krstnika št. 14 v Butte, Mont., 23445 Meglica Jurij, R. 40 $1000. — Susp. 22. sept. 1921. Dr. šteje 181 članov(ic).

Od dr. sv. Jožefa št. 16. v Virginia, Minn., 20174 Borovac Anton, R. 38, $1000. — Susp. 18. sept. 1921. Dr. šteje 111 članov(ic).

Od dr. sv. Alojzija :t. 42 v Steelton, Pa., 21957 Malešič Ivan, R. 22, $1000; 22246 Bradica Franc, R. 24, $1000. — Susp. 11. sept. 1921. Dr. šteje 144 članov(ic).

Od dr. sv. Alojzija št. 47 v Chicago, Ill., 16717 Kelečič Ignatz, R. 33, $1000. — Susp. 10. sept. 1921. Dr. šteje 95 članov(ic).

Od dr. Marije Sedem Žalosti št. 50, v Pittsburg, Pa., 21898 Hudak Matija, R. 30, $1000. — Susp. 11. sept. 1921. Dr. šteje 277 članov(ic).

Od dr. sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn., 18302 Frol Ivan, R. 36, $1000. — Susp. 11. sept. 1921. Dr. šteje 182 članov(ic).

Od dr. Vit. sv. Mihaela št. 61 v Youngstown, Ohio, 22130 Penežič Ilija, R. 28, $1000. — Susp. 18. sept. 1921. Dr. šteje 100 članov(ic).

Od dr. sv. Lovrenca št. 63 v Cleveland, Ohio, 12384 Skufca Karol, R. 32 $1000. — Susp. 17. sept. 1921. Dr. šteje 217 članov(ic).

Od dr. sv. Anton Pad. št. 72 v Ely, Minn., 22807 Boroslavski Josip R. 39, $1000. — Susp. 3. sept. 1921. Dr. šteje 98 članov(ic).

Od dr. Marija Pomagaj št. 78 v Chicago, Ill., Knific Marija, R. 25, $1000. — Susp. 22. sept. 1921. Dr. šteje 195 članov(ic).

Od dr. Marije Čistega Spočetja št. 80 v So. Chicago, Ill., 9130 Barbier Julija, R. 16, $1000; 9136 Oberman Karolina, R. 29, $1000; 9139 Halla Katarina, R. 31 $1000; 9140 Barbier Katarina, R. 35, $1000 — Susp. 26. sept. 1921. Dr. šteje 166 članov(ic).

Od dr. sv. Antona Pad. št. 87 v Joliet, Ill., 22142 Zora Gregor, R. 19, $1000. — Susp. 22. sept. 1921. Dr. šteje 104 članov(ic).

Od dr. sv. Alojzija št. 88 v Mohawk, Minn., 8718 Vranešič Nikolaj R. 34, $1000. — Susp. 21. sept. 1921. Dr. šteje 29 člnaov(ic).

Od dr. sv. Petra in Pavla št. 89 v Etna, Pa., 21146 Slivar Milan, R. 37, $500. — Susp. 4. sept. 1921. Dr. šteje 113 članov(ic).

Od dr. sv. Petra in Pavla št. 91 v Rankin, Pa., 19739 Slobodnjak Vid, R. 37, $1000. — Susp. 18. sept. 1921. Dr. šteje 100 članov(ic).

Od dr. Friderik Baraga št. 93, v Chisholm, Minn., 23220 Lekan Franc, R. 32, $1000. — Susp. 11. sept. 1921. Dr. šteje 128 članov(ic).

Od dr. sv. Jožefa št. 110 v Barberton, Ohio., 17116 Krekman Simon, R. 32, $1000. — Susp. 18. setp. 1921. Dr. šteje 51 članov(ic).

Od dr. Marija sv. Rožnega Venca št. 131 v Aurora, Minn., 22610 Ravnikar Valentin, R. 39 $1000. — Susp. 26. sept. 1921. Dr. šteje 127 članov(ic).

Od dr. Marije Pomagaj št. 147 v Rankin. Pa., 5649 Bučar Jela, R. 26, $1000. — Susp. 18. sept. 1921. Dr. šteje 43 članov(ic).

Od dr. sv. Mihaela št. 152 v So. Deering, Ill., 22167 Ivežič Peter, R. 20. $1000. — Susp. 22. sept. 1921. Dr. šteje 64 članov(ic).

Od dr. Kraljica Majnika št. 157 v Sheboygan, Wisc., 9156 Florijan Ana R. 17, $500; 9158 Florijan Ana, R. 42, $1000. — Susp. 14. sept. 1921. Dr. šteje 65 članov(ic).

arija Čistega Spočetja št. 169 v Kansas City, Kan., 8610 Poje Apolonija R. 22, $1000. Susp. 4. sept. 1921. Dr. št. 29 članov(ic).

Od dr. Marije Pomoč Kristjanov št. 165, West Allis, Wis., 8481 Može Jožefa, R. 24, $1000. Susp. 24. sept. 1921. Dr. št. 32 članov(ic).

Josip Zalar, gl. tajnik.

(Konec prihodnjič.)

Finančno poročilo K. S. K. J. za mesec sept. 1921

ASESMENT 9—21.

Dr. št.	Plačali na ases. 9-21	Smrtnina	Poškodn.	Centr. bol. pod.
1.	$ 326.83			
2.	741.74			
3.	250.11			
4.	179.78		$ $250.00	
5.	288.56			
7.			100.00	
8.	188.75			
10.	35.53			
11.	153.30			$ 46.00
12.	427.40			
13.	94.04			
14.	411.77			
15.	205.96			
16.	205.96			
17.	57.91			31.00
20.	113.71			
20.	122.36			166.00
21.	122.13			
23.	112.69			
24.	17.37			
25.	711.27			
29.	610.24	500.00		
30.	597.58			146.00
32.	140.58		300.00	133.00
33.	209.04		100.00	
38.	158.30			
39.	31.38			
40.	182.30			
41.	148.01			
42.	239.78			
43.	188.80	100.00	50.00	
44.	346.68			
45.	110.52			
46.	65.87			
47.	145.37			
49.	100.71			31.00
50.	421.31			
51.	81.08			
52.	224.26	900.00		21.00
53.	305.32			
54.	127.18			
55.	206.33			22.00
56.	259.40			
57.	169.51			
58.	160.96			50.00
59.	422.41	1000.00		20.00
60.	87.96			
61.	155.03			
62.	40.43			
63.	316.06			
64.	136.31			
65.	222.55			
67.	98.95			
69.	55.71			
70.	149.41			
71.	10.59			
72.	217.07			81.00
74.	119.52			73.00
75.	108.35			32.00
77.	237.16			
78.	268.19			
79.	110.09			
80.	276.07		50.00	
81.	275.24			
81.	285.97			
83.	56.69			
84.	27.26			17.00
85.	82.70			
86.	124.50			
87.	152.83			
88.	65.55			
89.	160.96			
90.	34.97			
91.	151.13			
92.	116.75			
93.	207.96		50.00	
94.	77.54			
95.	141.64	500.00		78.00
97.	46.62			
98.	95.49			
100.	5.33			
101.	89.25			
103.	152.79			
104.	96.83			
105.	80.58			
108.	167.02			
109.	60.95			
110.	69.25			
111.	80.26			
112.	155.48			
112.	154.98		50.00	101.50
113.	89.46			
114.	61.48			
115.	163.08			
118.	37.25			
119.	58.73		50.00	
120.	208.99			
121.	54.24			
123.	92.05			
126.	60.06			
127.	152.18			
127.	149.21			
128.	73.81			
129.	21.61			
130.	7.43			
131.	278.53			15.00
132.	131.96			59.50
133.	52.30			
133.	48.47			
134.	49.61			
135.	136.56			
136.	106.34			
139.	47.54			
140.	39.95			
143.	35.73			
144.	159.23			
145.	46.38			
146.	134.14			
147.	65.70			
148.	66.03			
148.	65.30			
150.	102.76			
152.	96.07	400.00		
153.	72.86			
154.	25.10			
156.	116.53			
157.	58.61		50.00	
158.	30.26			83.06
160.	63.59			15.00
161.	34.35			
162.	410.43		50.00	
163.	253.72	1000.00	250.00	
164.	95.48			
165.	39.30			
166.	50.74			
167.	9.81			
168.	49.66			
169.	53.03			
Skupaj	$ 20,549.89	$ 4,400.00	$ 1,350.00	$ 1,221.00

Preostanek 1, sept. 1921 ..... $819,210.51

Prejemki tekom meseca sept. 1921.

Prejeli od društev	$20,549.89	
Obresti	796.06	
Bonus pri nakupu obveznic	50.00	$21,395.95
		$840,606.46

Izplačali:

Posmrtnine	$ 4,400.00	
Poškodnine	1,350.00	
Centr. bolniške podpore	1,221.00	
Upravni stroški	2,186.21	$ 9,157.21
Preostanek 30. sept. 1921		$831,449.25

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl trgovec g. Josip Maček, star 44 let. Blag mu spomin!

Vojaška straža ustrelila mladega barona Karola Codellija. Od Zaloške ceste vodi žez novi most pri vojaškem skladišču na grad barona Codellija javna cesta. Dne 16. sept. ponoči je šel 19 letni edini sin barona Codellija Karel proti domu. Ob vogalu Codellijevega vrta je vojaška straža ustavila nekoliko pred 11. uro ponoči Janeza Srebrnjaka in Antona Dittingerja, ki sta vozila gnojnico, in ju ni pustila ne naprej ne nazaj. Srebrnjak in Dittinger sta nato pripovedovala, da je prišel nekoliko po 11. uri od Zaloške ceste mladi baron Karel Codelli. Mladega barona je straža ustavila približno tam, kjer se odcepi cesta, vodeča v Štepanjo vas. Mladi baron Karel je kazal vojakom grad, vojaki so ga pa suvali, ga tolkli in dregali s puškinimi kopiti. Nad četrt ure so vojaki mučili fanta. Ko je pripeljal okoli pol 12. ure dolenjski vlak, je baron Codelli zbežal; trije vojaki so drli za fantom in streljali za njim. Ena krogla je zadela mladega barona, ki se je zgrudil mrtev na tla. Ko je prišla na strele policija, je dognala, kdo je bil ustreljen. Ves dogodek je videl tudi oče ustreljenega barona Karla, ki seveda ni vedel da love in streljajo vojaki lastnega njegovega sina. Videl je skozi okno, kako se je sin zgrudil mrtev na tla. Žalosten dogodek je zelo razburil Ljubljano. Pač čedne razmere, ko človek pred lastno vojaško stražo ni več varen življenja!

Slovesno nastopljen je bil v ponedeljek dne 12. sept. v Ljubljani vele. gospod prior p. Valerijan Učak. Umestil ga je presvetli gospod brnski nadškof dr. Klein kot vrhovni predstojnik in vizitator križevniškega reda.

—70 **letnico svojega rojstva** je praznoval 19. sept. pokrajinski namestnik za Slovenijo Ivan Hribar. Ivan Hribar se je rodil 19. septembra 1851. Na politično areno je stopil skupaj z dr. Tavčerjem in je bil z njim izvoljen 1889 v deželni zbor kranjski, kjer je zastopal novo narodnonapredno strujo. Že prej je kot zastopnik banke Slavije, zlasti pa kot izdajatel "Slovana" (1884—1887) širil zlasti misel slovanske vzajemnosti; najbolj pa se je naučil na nacionalnem polju od Čehov. V občinskem svetu ljubljanskem je bil že l. 1882, župan pa od leta 1896—1910. Mesto je po potresu pod njegovim županovanjem dobilo docela novo lice. L. 1914 je bil Ivan Hribar interniran, potem pa živel kot izgnanec izven ožje domovine, dokler ni z osvobojenjem spet stopil v politično areno, toda ne več kot borilec, ampak kot poslanik naše države v Pragi. Od 1921. pa pokrajinski namestnik v Ljubljani. Ivan Hribar je kot oseba vzor vstrajnosti, vestnega izpolnjevanja naloženega dela in umenja pomagati si naprej skozi vse ovire; dočim je koncepcija dr. Tavčarja bila izvirna in globoka, je Hribar bil mož ne umornega vsakdanjega dela.

— **Umrla** je 17. sept. gospa Marija dr. Treo-va iz znane kraške rodbine Mohorčičeve, soproga g. dr. Dragotina Treo, bivšega odvetnika v Gorici, sedaj v Ljubljani, in tašča odvetnika g. dr. Frana Novaka. Pokojna gospa je bia vsled svojega plemenitega značaja v vseh krogih splošno priljubljena. Prizadetim rodbinam sprenos žalje.

Srbi proti Pribičeviču. **Belgrad,** 17. sept. — V današnji "Republiki" napada Jaša Prodanovič Nikola Pašiča radi koncesij, ki so se dovolile francoski družbi "Omnium Serbe". Za tem piše v istem listu članek dr. Dragomir Ukonič, ki opisuje politiko Svetozarja Pribičeviča in pravi, da se je tekom zadnjih treh let napravila našemu narodu ogromna škoda, ker je kri neurejenosti v državi, na drugi strani pa srbsko—hrvatskega razdora. Razen tega je kriv, da je Belgrad postal za Hrvate druga Budimpešta in da so Srbi slabo informirani o Hrvatih. Nadalje ugotavlja, da je Pribičevič dobil red francoske častne legije radi konsecij, ki jih je preskrbel francoski družbi "Omnium Serbe". Ta obdolžitev je izzvala v političnih krogih veliko senzacijo.

Kdaj odstopi Pašič? Kadar bo sklenjeno novo posojilo v inostranstvu v znesku 500 milijonov zlatih frankov. Pašič ve, kaj so napoleoni.

Vprašanje slovenskih šol. Na interpelacijo posl. Podgornika glede 150 zaprtih slovenskih in hrvats. šol v Istri in na Goriškem je vlada odgovorila sledeče: "Dejstvo, da se ni otvorilo nekoliko manj nego 100 slovenskih in hrvatskih ljudskih šol spričo 400 šol, ki so se zopet otvorile, se ima pripisati deloma izpremenjeni narodnostni razvrstitvi prebivalstva v Julijski Benečiji vsled udejstitve premirnih pogodb in poznejše izvršitve rapalske pogodbe; deloma se mora pripisati tudi pomanjkanju primernih prostorov, posebno v conah, kjer so se vršile vojne operacije, in pomanjkanje učnih sil. Kr. vlada nastavlja vse sile, da bi premagala omenjene ovire. Kakor je delala doslej, tako bo skrbela tudi tekom prihodnjega šolskega leta, da da otvoriti one slovenske in hrvatske šole, ki se bodo zdele v skladu s potrebami prebivalstva. V ta namen so bila izdana navodila za popravo šolskih poslopij in pripravo učnih sil. Število poslujočih šol v zadnjem šolskem letu je znatno višje nego ono iz l. 1912—20 in posebno višje nego leta 1918—19." — Na interpelacijo istega poslanca glede učiteljišča in gimnazije v Gorici, ki se nista otvorili, je odgovorila vlada: "Za potreno slovenskega prebivalstva na Goriškem in v krajih, ki spadajo na Goriško, se je poskrbelo doslej z realko v Idriji, z učiteljiščem v Tolminu in z nekaterimi gimnazijskimi tečaji, ki so se najprej ustanovili v Idriji in se niso mogli pozneje preložiti v bolj primeren sedež zaradi tehničnih vzrokov, ki niso odvisni od volje kr. vlade. Otvoritev slovenskih srednjih šool v Gorici bi zadela na ovire vsled tamošnjih stavbnih razmer in bi oddaljila te šole spričo sedanje razvrstitve prebivalstva od kraja, odkoder bi najbrže dobivali največ gojencev. Na vsak način si kr. vlada pridržuje da bo zopet vzela v pretres vprašanje slovenskih srednjih šol v njihovo uredjtvijo." — Iz tega se jasno vidi namera vlade vprašanje zavleči in slovensko šolstvo kolikor le mogoče ovirati. Sicer se vidi tudi iz faktov v Istri.

— **Kipar Meštrovič v Zagrebu.** "Riječ" doznava, da pride te dni v Zagreb kipar Ivan Meštrovič, ki je imenovan za rektorja akademije umetnosti in umetne obrti v Zagrebu. Vlada namerava imenovati kot profesorje na akademiji več naših znanih umetnikov iz vse kraljevine.

Sin proti očetu. Josip Jurkovič je pretepel svojega 61 letnega očeta Matijo Jurkoviča v Gobenicah št. 12 in ga je težko poškodoval na glavi. Vzrok: Oče ni hotel sinu izročiti posestva.

S strelom ranil je neznanec Martina Krežeta v Hrastniku. Krogla je Krežeta težko ranila na levem kolenu.

Smrtno nevaren napad. 11. sept. je v Krtini napadel neznanec 42letnega delavca Franca Miša in ga na vrtu smrtnonevarno ranil.

— **Radovljca.** Dne 14. sept. je umrla v Predtrgu pri Radovljici pri svojih starših ga. Valentina Tepina, omožena z inž. Rejicem. Pokojna je bila učiteljica v Žireh. Bila je vrla katoliška učiteljica. Zapustila je sinčka-siroto Marijana. Zgledni katol. učiteljici bodi posvečen blag spomin!

Umrl je 31. avgusta Janez Fabjan iz Dol. Gradišča, fara Št. Jernej. Neizprosna jetika ga je izruvala iz mnogoštevilne družine. Naj v miru počiva.

Umrl je v Gorici po kratkem trpljenju vsem Goričanom dobro znani in priljubljeni g. Franc Bratuž, uslužbenec Narodne tiskarne v Gorici, star šele 56 let. Zapušča štiri odrasle sinove ter hčer Anico, ki je učiteljica v Šolskem domu v Gorici. Blagi pokojnik je bil vzor skrbnega in dobrega družinskega očeta in moža. Dostikrat v težkih razmerah je svoje otroke lepo in dobro vzgojil. S celo družino je bil več let v Italiji interniran. Tu se je zrahljalo njegovo zdravje. Ko ga je pred mesecem dni doletela pri delu nezgoda, ki ga je vrgla v posteljo, se ni več opomogel. Dne 8. septembra je izdihnil sredi vseh svojih otrok in v rokah svoje žene Marije. Njegovi družini naše iskreno sožalje. Blagi pokojnik pa uživaj večni mir pri Gospodu za svojo zvestobo, pridnost in poštenots!

Sodba uglednega francoskega lista o naši ustavi. Dr. Mitkovitch objavlja v "Journal des Debats" 17. avgusta t. l. daljši članek o ustavi kraljevine S.H.S. Člankar je očividno prijatelj radikalno-demokratske koalicije, smatra ustavo za zadosti dobro, da zasigura obstoj in nadaljnih razvoj države in meni, da smemo z njo vsaj za enkrat biti zadovoljni. Kljub temu pa ne prikriva njenih slabih strank, o katerih pravi doslovno: "V celoti je ta ustava menj demokratična nego sta bili prejšnji ustavi srbskega kraljestva iz leta 1889. in 1903. Prerogative krone so preširoke, centralizem je izražen, svoboda tiska omejena, kontrola parlamenta nad vlado nezadostna, odgovornost ministrov iluzorična." Člankar tudi izrečno naglaša, da s to ustavo Hrvati in Slovenci nikakor niso zadovoljni in da se je pri ustvarjanju te ustave jasno videlo, da manjka naši državi državnikov s širokim pogledom. Med vlado in ljudstvom ne vlada nobeno medsebojno zaupanje, ker so vladni možje sami navadil ljudstvo, da ne čuti spoštovanja do postave. Dr. Mitkovitch, ki ne pozablja omeniti, da se je ustava sklenila samo s 13 glasovi večine, katerih bi vlada ne bila dobila, da ni plačala muslimanom 300 milijonov dinarjev, opominja vlado, naj ostavi režim nepotizma in protekcionizma, ki je že stari Srbiji prineslo toliko škode. Sodba člankarja je temveč vredna, ker sicer ni nasproten sedanji večini in se tolaži z bližnjo bodočnostjo, ki prinese po njegovem mnenju pametno evolucijo v smislu ljudskih želj in potreb. — Kakor se vidi, se v inozemstvu ustava radikalno-demokratske stranke presoja veliko bolj trezno in kritično nego bi to naivnim ljudem radi natvezli demokratski listi.

IZPRED LJUBLJANSKE POROTE.

Umor na ljubljanskem polju.

Pred ljubljansko poroto se je zagovarjal invalid Alojzij Tomažin, roj. 12. februarja 1896 v Žlebeh pri Novem mestu izučen pek, ker je 24 junija 1921 na Ljubljanskem polju zaklal iz ljubosumnosti svojo ženo Antonijo Tomažin.

Porotnemu senatu je predsedoval dvorni svetnik Regally, votanta sta bila višja sodna svetnika Žužek in Pernuš, obtožbo je zastopal prvi državni pravdnik Dominico, obtoženca je zagovarjal dr. Tekavčič, razpravi sta prisostovala tudi zdravnika dr. Doljšak in dr. Mayer.

Tomažin je govoril v obliki govora svoj zagovor od pol 10. do 11. ure dopoldne. Na vprašanje dvornega svetnika Regallyja če se čuti kriv je odgovoril — V toliko sem kriv, ker sem to, kar sem storil, storil v obupu. Izučen pek sem po poklicu — K vojakom je moral leta 1914. Bil je v Galiciji; na italijanskem bojišču je bil meseca junija 1916 v desno nogo ranjen. Odrezali so mu jo pod kolenom. Dne 24. oktobra — 1920 je poročil Antonijo Tomažinovo, ki je bila prej natakarica pri Kolencu. Dne 21. januarja je Tomažinova povila dečka, o katerem je sumil Tomažin, da ni bil njegov.

Dne 24. junija je videl, da se ji je Kolenc posmejal, to ga je silno razburilo. Šel je v mesto, kjer je kupil v Kolodvorski ulici od nekega Dalmatinca za 60 kron kuhinjski nož. Nož je dal v suknjič. — Zakaj ste kupili nož? — je vprašal dvorni svetnik Regally Tomažina. — Zato, da bi jo zastrašil, da bi bila povedala, s kom je prepriazna, — je odgovoril Tomažin. Ko je kupil nož, je šel po ženo, s katero sta šla v kantino artilerijske vojašnice, kjer sta spila pol litra vina. V gostilni — "Pri zeleni trati" sta spila 1 liter vina in snedla tri jajca. Nato sta šla z ženo roko v roki proti kamniški železnici. Tam sta se vsedla. On je na ves glas jokal, ker se je Kolencu tisti dan smejala, ona pa mu je odgovorila: — Kaj boš tole neumnost vedno naprej gnal! — Pol ure jo je nagovarjal, naj mu pove resnico, ne da bi ji pokazal nož. Nato ji je pokazal nož rekoč: — Odtrgaj me od tega obupa. Če ne poveš, bo najina smrt, če pa poveš, bova šla vesela domov. — Zapičil je nož v zemljo in ji prebral pismo, v katerem ji je zapovedoval njeno in svojo smrt. Nato je večkrat zamahnil z nožem proti njenim prsim. — Nato sem sunil, raniti sem jo nameraval, pa je bila mrtva. Nato sem se vlegel poleg nje in sem se sunil z nožem. Nezavesten sem ležal. —

Stanko Biteznik ni o umrli Tomažinovi nikdar nič slabega slišal. Pridno in pošteno dekle je bilo.

Gostilničar Lovrenc Kolenc je povedal, da se ni čisto nič zanimal za Tomažinovo. Kot natakarica je bila pridna, poštena, postrežljiva. Vse, kar je trdil Tomažin o občevanju med umrlo in njim, je Kolenc najdoločnejše in ogorčeno zanikal.

Franja Kolenc je izpovedala, da je bila umrla z vsemi v gostilni prijazna.

Popoldne se je razprava nadaljevala. Priča Iv Zakrajšek: — Tomažin je tepel svojo ženo, ki je velikokrat klicala, slišal sem tudi padati udarce. Večkrat jo je spodil. Videl je, ko je enkrat spodil, da je imel dleto v rokah.

Priča Leopold Šolar, ki je bil zaslišan na Tomažinovo zahtevo, je pričal: — Zastopnosti med Tomažinovima ni bilo. Gr do je on govoril o njej. Nekoč mu je Tomažin rekel: — Ne morem izvedeti, kdo je otrokov oče. Prej ne bom miren, dokler ne bom žene zaklal. Ko je bil Tomažin v bolnici, ga je šla obiskat. Ko se je vrnila je bila vsa objokana. Povedala je. — Ko sem prišla notri k njemu, me je kar spodil; dal mi je pismo, katero sem morala nesti na pošto. Pismo je bilo naslovljeno na neko žensko. — Nekoč je ona rekla: — Naj naredi z mano kar hoče, rada ga imam. —

Priče Anton Šink, Franc Bizjak in Stanko Biteznik so slišali 24. junija okoli 9. ure od kamniške železnice sem ženski glas, ki je kričal: — Ljudje na pomoč! — Ko so prišli tja, jim je prišel neki moški nasproti, ki je povedal, da je ženo zaklal in da je mrtva. Priče so poklicale policijo.

Po zaslišanju prič je stavil senat porotnikom dve glavni vprašanji, in sicer prvo glede na umor in drugo glede na uboj, na katero je odgovoril le, če bi se prvo vprašanje zanikalo.

Prvi drž. pravdnik, Dominicio je v svojem govoru poudarjal, da je razprava dokazala, da je imel Tomažin namen iznebiti se svoje žene s smrtjo, da bi poročil morebiti tisto Američanko z dolarji.

Zagovornik dr. Tekavčič je porotnike prosil, naj dobro premislijo vprašanji, predno jo potrdijo. Po njegovem nazorju je v ljubosumni blaznosti zaklal svojo ženo.

Porotniki so nato prvo glavno vprašanje glede na umor glasno zanikali in soglasno potrdili vprašanje glede na uboj.

Predsednik senata dvorni svetnik Regally je nato razglasil sodbo, s katero je bil Tamažin obsojen **na sedem let težke ječe,** katera se je popolnila z zaprtjem v samotno temnico, postom in trdim ležiščem 24. junija in 24. decembra vsako leto. Preiskovalni zapor se mu je vračunal v kazen.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Nervozne, oslabele žene,

ki trpe na bolečinah v križu, v bokih ali na stranah, na senzaciji, ki tlači človeka k tlom in dela v spodnjem telesu težo, na glavobolu in neredu pri naravnih funkcijah, dobe odpomoč, ko vzamejo

Severa's Regulator

(Severjev Regulator). Priporočen je za zdravljenje tistih posebnih lastnosti neredov in hiranja, ki so jim podvržene ženske. Dobite ga pri svojem lekarju še danes. Cena $1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Začimbe, zelišča in najrazno-vrstnejša

domača zdravila

katera priporoča msgr. Kneipp, imam vedno v zalogi. Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR
P. O. Box 722, City Hall Station
NEW YORK CITY.

ALI STE ŽE POSKUSILI ROYAL MALT EXTRACT?

Ako istega ne dobite pri Vašem trgovcu, pošljite nam svoje ime in naslov, ter priložite naročilu $ 3.00, nakar Vam bomo poslali **tri konve** (cans) poštnine prosto. Posamezne konve veljajo $1.25

V zalogi imamo dve vrsti ekstrakta za varenje domačega piva:

Royal Malt Extract in Royal Malt Hopa (slednjega ni treba piva: Royal Malt Extract in Royal Malt Hopa (slednjega ni treba vreti). Pišite na:

BUTTLER & STEWART
Western Branch.
1326 Clybourne Ave
Chicago, Ill.

DR. J. E. URSICH

SLOVENSKI ZDRAVNIK IN KIRURG,

1858 W. 22nd Street, in na vogalu Lincoln St., Chicago, Ill.
Phone Canal 4918.

Ordinira vsak dan v svojem zdravniškem uradu.

Od 9. do 10. ure dopoldne, od 2. do 4. ure p poldne,
od 7. do 8. ure zvečer.
Ob nedeljah od 10. do 12. dopoldne.

Columbia Grafonola

je najboljši govoreči stroj za Vaš dom. Na prodaj proti takojšnjemu plačilu, ali na lahke obroke.

KUPITE GRAMOFONSKE PLOŠČE (RECORDS) V TRGOVINI

International Music Shop

1043 Collins St. Joliet, Ill.

Največja trgovina s takimi ploščami v Jolietu. V zalogi imamo veliko izbero **Slovenskih** in hrvatskih plošč z lepimi in znanimi komadi, pridite jih za poskušnjo k nam poslušat!

Odprto dnevno do 9 ure zvečer. Odprto tudi ob nedeljah.

THE DOLLAR SAVINGS BANK

BRIDGEPORT, OHIO.

Glavnica $50,000.00
Prebitek $50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Plačujemo po 4 odstotkov obresti pri hranilnih vlogah.

Posebno pozornost dajemo Inozemskemu oddelku.

VELIKA RAZPRODAJA ČEVLJEV.

Vaš prijatelj **Philip Denmark** Vam sedaj ponuja vso svojo zalogo najboljših čevljev po jako znižani ceni vsled tega, ker bo odprl novo trgovino. Ne pozabite naslova:

5213 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Novo društvo.

(Humoreska. Spisal Mike O.)
(Konec.)

2. seja meseca februarja.

Ker so bili vsi izvršujoči člani novega Pevskega društva v Polževi vasi po tajniku Bobnu pismenim p otom povabljeni, da se naj zanesljivo vdeleže seje prvo nedeljo naslednjega meseca (februarja), so se iste vsi, od prvega do zadnjega vdeležili. Tajnik, ozir. zapisnikar prečita zapisnik zadnje seje, ki je bil soglasno sprejet brez kakega popravka.

Nato se vname ostra debata glede pristopnine in mesečne članarine. Tovariš Kobilar je svetoval, da naj bo pristopnina $1.00; redni mesečni prispevek pa naj znaša 25c; temu je odločno nasprotoval tov. Meh, češ, da je pristopnina previsoka, 50c bi zadostovala, mesečnina pa 20c. Tov. Medvedov Luka je stavil predlog za prosto pristipnino in 15c mesečnih prispevkov za člana. Tovariš Sraka svetuje 75c pristopnine in prosto mesečnino; tov. Jazbez je za 25c pristopnine in 10c mesečne pristojbine; tov. Škrjanc svetuje prosto pristopnino in prosto mesečnino; basist Štefan podpira Škrjancev predlog.

Debatiranje o tej točki je trajalo od 3. ure popoldne do 6. ure zvečer in se je zaključilo brez povoljnega uspeha. Ker je sodček piva že zelo pojemal in ker se je že bližala ura večerje, je tov. Sraka predlagal, da naj se današnjo sejo zaključi in nerešeno točko preloži do prihodnje seje. Predlog vsestransko podpiran in sprejet.

3. seja meseca marca.

Tudi redne seje meseca marca v društveni dvorani pri Nacetu so se vsi člani "korporativno" udeležili. Tovariš Jazbec je celo s sabo privedel enega člana, II. basista, ki je bil z velikim aplavzom sprejet v Pevsko društvo (brez imena). Naravno, da tudi pri čitanju zapisnika zadnje seje ni bilo nič opozicije, vsed česar sta ga predsednik in tajnik vpričo vseh podpisaa. Tov. Jazbec je ponudil eno galono vina nagrade za vsakega novega člana.

Tajnik Boben vpraša navzoče, če se bo v to društvo tudi ženske sprejemalo kot izvršujoče članice, pa naj si bodo že oženjene, samske, ali vdove? Pri tem je bodoči g. pevovodja sledeče naglašal: "Že stara slovenska pesem nam veli da bi bil brez žensk prazen svet, tako je pa tudi z društvom. Kdo izmed nas bo pel sopran in alt, če bomo imeli kako pesem v mešanem zboru?"

Preds. Nace omenja, da bi bila to res imenitna ideja, osobito ker imamo dosti ženskih pevskih moči v Polževi vasi. Tajnikov predlog pobija tov. Meh, češ, da se bo z ženskami zaneslo spor v društvo; drugi svetuje, da naj ženske ostanejo doma pri svoji metli in loncih itd. Ko je bil ta predlog po predsedniku dan na glasovanje, je za točko s predsednikom vred glasovalo 5 članov, proti pa tudi 5. Ker torej pri prvem glasovanju ta predlog ni dobil zadostne večine, se je glasovanje še 5 krat vršilo, toda vedno z enakim uspehom.

Tov. Kolibar, ki je imel od svoje žene dovoljenje ostati pri seji samo do 8. ure zvečer je nato predlagal zaključek seje in da naj se točko glede pevk za naprej preloži. Predlog vsestransko podpiran, sprejet in tudi izvršen.

4. seja meseca aprila.

4. seja se je vršila v starih prostorih ravno na velikonočno nedeljo popoldne. Gostilničarka, ozir. soproga g. predsednika je v to svrho obložila zborovalno mizo cenjenih članov pevskega društva z raznoličnim pecivom (poticami, krofi) in mesnino (šunko), pečenko, klobasami, gnjatom itd.) pa tudi s pruhi. Seja je bila otvorjena in pričeta po običajnem redu, med tem ko je Nacetovka prinesla še 3 galone domačega vina na mizo; saj je bil ta dan ravno njen rojstni dan.

G. predsednik Nace svetuje navzočim tovaršem, da naj se prej malo okrepčajo, ker je ravno tako velik praznik in da se bo z dnevnim redom kasneje nadaljevalo. Tako so navzoči člani skoro 4 ure izvrševali prvo (predsednikovo) točko dnevnega reda (dokler ni bila že zadnja galonca izpraznjena.) Šele proti 6. uri zvečer je že nekoliko omamljen g. zapisnikar prečital zapisnik zadnje seje, ki je bil soglasno potrjen. Pri čitanju se mu je po nesreči prevrnil poln kozarec črnega vina ravno na knjigo, vsled česar je potihoma zaklel nad svojo nerodnostjo s pripombo, da bo kupil novo zapisniško knjigo.

Na 4. redni mesečni seji tega Pevskega društva se ni nadalje o društvenih zadevah nič ukrepalo, ker ni bilo za to časa. Seja je bila zaključena točno ob 6:15 uri zvečer v največjo zadovoljnost vseh navzočih.

5. seja meseca maja.

Na tej seji je med točkami: "Zadeva v korist društva" tov. Boben (tajnik) predlagal, da naj se kaj ukrene glede piknika tekom poletja; svetova je v to svrho piknik na pr... nik 4. julija v Kobilarjevem gozdu pod košatimi hrasti. Odbor naj najame iz bližnje naselbine znano godbo na pihala in dva igralca na harmoniko. Vstopnina naj znaša $1 za osebo, pijača prosta. Pevski zbor naj bi ta dan zapel svojo himno?! in pa "Jadransko morje." Važna opomba: Predlog tov. tajnika je bil vsestransko podpiran in sprejet. Ker se pa do onega časa (piknika) še ni vršila nobena pevska vaja, in ker je dne 4. julija deževalo kakor iz škafa, se naravno nameravani in določeni piknik nikdar ni vršil.

6. seja meseca junija.

Redna seja tega meseca je bila otvorjena z malo zamudo, ker predsednik ni mogel svojega kladiva najti. K zapisniku se je pridejalo opombo, da se piknik ne vrši v slučaju slabega vremena. Zapisnik zadnje seje potrjen.

Tovariš zapisnikar je zatem na dolgo in široko priporočal prireditevv ustanovnega koncerta s plesom na Martinovo nedeljo na novem Jazbečevem podu, kajti društvena dvorana pri Nacetu bi bila za tako veliki koncert premajhna. Povedal je tudi, da je iz stare domovine za ta koncert od same Glasbene Matice naročil več novih in krasnih pesmi; ko enkrat te pesmi dospejo, se bo pričelo s pevskimi vajami.

Njegov predlog pa žal ni padel na rodovitna tla, ker je nekaj članov temu odločno in dolgo protestiralo. Tov. Šefan (domači hlapec) je rekel, da se mora ta koncert vršiti v stari (Nacetovi) društveni dvorani, ali pa nikjer; temu je pritrjeval tudi sam gostilničar Nace s pripombo, da da svojo dvorano zastonj in da bo celo on enega godca s harmoniko plačal. Tov. Sraka je proti ustanovnemu koncertu na Martinovo nedeljo, ker ta dan bo ostal že iz stare navade doma pri krstitvi vina. Tov. Škrjanec pravi: "Saj še piknik ni končan, pa si nalagate nove skrbi in stroške. Kdo bo pa plačal godbo, ker imamo še prazno blagajno? Jaz vsled tega svetujem in predlagam, da se točko o ustanovnem koncertu za nedoločen čas preloži." Podpirano in sprejeto. Seja zaključena točno ob 6. uri zvečer.

7. seja meseca julija.

Dasiravno je bil za julijsko sejo vsak član po tajniku osebno in pismeno povabljen da se seje zanesljivo udeleži točno ob napovedanem času, so pričeli tovariši v dvorano prihajati bolj kasno. Celo sam g. tajnik je za celo uro zamudil, ker je pisal doma zapisnik zadnje seje. Do 5. ure je bilo vseh skupaj navzočih piši in beri: šest. Tovariš Jazbec se naravno ni mogel udeležiti te seje, ker je ravno istočasno lovil ribe; tov. Medved se je šel kopat; bilo je namreč isto popoldne neznansko vroče; tov. Sraka je bolel zadnji kočnik in nedavno pristopili novi član Petelin se je urezal v kurja očesa. (Najbrž, ker se je pisal Petelin. Op. stavca.)

Še pred otvoritvijo seje vpraša predsednik vse navzoče, če lahko zborujejo, ker niso vsi prisotni? "Lahko!" je bilo vsestransko predlagano, podpirano in sklenjeno.

Na dnevnemu redu je bila točka gleda nabave društvenih znakov kar je predlagal g. blagajnik Meh.

"Dragi mi tovariši!" je govoril tov. Mev.. "ker naše vrlo društvo vedno boj in bolj v članstvu napreduje? bi bilo torej lepo in umestno, da naročimo naravnost iz Ljubljane en ducat pozlačenih znakov z liro. V to svrho naj vsak član prispeva $1 v blagajno; jaz plačam v ta namen $2. Člani pevskega društva, ki nimajo še svojih znakov, so podobni šerifu brez zvezde. Kdo nas bo spoznal javno na cesti, da smo pevci?

Nekdo izmed navzočih je proti temu, protestira, da tako važne točke ne moremo rešiti ker manjkajo 4 člani.—Nekdo drugi je bil za nabavo navadnih trakov z liro, kar bi veljalo samo 30c. Zopet nekdo drugi je omenjal, da naj se z znaki in traki še počaka dokler si ne bo društvo izbralo svojega primernega imena, saj jih je več na razpolago! Ta predlog je bil soglasno sprejet.

To je blagajnika tov. Meha tako razkačilo, da je ona $2.00 zopet v žep stisnil in resigniral. Novo pevsko društvo v Polževi vasi je bilo torej: brez imena, brez pevskih vaj, naravno brez denarja in sedaj tudi brez blagajnika in še brez več sličnih stvari. Ko je tov. Meh pričel navzoče obkladati s "cepci", "rogovile", "šlape" in nazadnjaki, je tov. predsednik hitro zaključil sejo točno ob pol 6. uri zvečer ter omenil, da se vrši prihodnja seja prvo nedeljo v mesecu avgustu.

8. seja meseca avgusta.

Na tej seji, ki je bila polnoštevino obiskana je tovariš zapisnikar izrazil željo, da naj mu društvo kupi pisalno mizo in pa "multograph" stroj za pisanje not. Poleg tega si mora društvo nabaviti klavir za pevske vaje, ali pa harmonij. Zapisnikarjev predlog je bil sicer podpiran, toda ne sprejet, ker je bilo 6 glasov proti, 4 pa za. Tov. Jazbec je omenjal da take stvari stanejo preveč denarja; istega pa žal ni še nič v blagajni. Harmonij, (kak star) naj bi se že kupilo, če bo nameravani ustanovni koncert dobro izpadel. Za silo bi tovariš pevovodja morda lahko poučeval na kake večje ustne "or' gelce" ali pa na harmoniko. Isto bi se že kje brezplačno na posodo dobilo.

Ker je bilo v društveni dvorani izvanredno vroče, je tov. predsednik omenil, da bi sejo končali, in da naj se s klavirjem še počaka; pisalno mizo se bo pa tajniku kupilo ko bo društvo štelo 50 ali 100 članov. Za ta nasvet so glasovali vsi navzoči izvzemši tov. tajnika, ki je društvu napovedal pogin, ker se ni njegovega predloga vpoštevalo.

9. seja meseca septembra.

Dogodki zadnjih sej slavnega Pevskega društva v Polževi vasi so g. predsednika Naceta Močerada v srce ganili. Sklenil je in prisegel, da stvar ne more več tako dalje iti. Društvo obstoja že 9 mesecev, pa je še vedno ondi, kot spočetka; vsaka točka dnevnega reda se na seji izjalovi. Da tako važno društvo, ustanovljeno na krstni dan njegovih dveh sinov ne bo propadlo, je z dovoljenjem svoje žene sklenil darovati $50.00 za nakup društvene zastave; na ta način bo njegovo ime ostalo na veke zapisano v zgodovini Polževe vasi!

Ko je tov. predsednik na seji meseca septembra naznanil svoj načrt o nameravani darovani zastavi, ni bilo med navzočimi ne konca ne kraja navdušenja. Na predlog tov. tajnika je bil tov. Nace soglasno izvoljen dosmrtnim častnim članom društva.

"Tovarši"! je nadaljeval zapisnikar, "v znak zahvale in visokega spoštovanja do našega društvenega predsednika in mecena, vstanimo vsi raz sedeža in mu zapojmo našo začasno društveno himno ("Stoji, stoji Ljubljanca!")

Zatem se je k besedi oglasil še tovariš Jazbec, predlagajoč g. predsednika za botra novi zastavi, njegovo boljšo polovico pa botrici. Predlog soglasno sprejet. Pred zaključkom seje je bil izvoljen odbor treh članov, ki naj poskrbi nakup nove društvene zastave, ter o tem poroča na prihodnji seji. Pri točki "raznoterosti" je Nace nastavil novi sodček pive katerega je naročil tov. tajnik samega veselja in ga tudi plačal. Vsled tega je neoficijelni del septembrske seje trajal do 12. ure po noči, nakar so se vsi člani precej "ginjeni" podali na svoja domovanja.

10. seja meseca oktobra.

Prva točka oktobrske seje je bilo poročilo odbora za nakup nove zastave. Isto je lahko dobiti proti povzetju v 1 tednu iz Chicaga. Obris ali načrt zastave je vsem navzočim članom jako ugajal; glavna stvar je pa vendarle še primanjkovala: ime pevskega društva.

Predsednik Nace odločno obstoja pri svojem že predlaganem imenu "Višnja gora", ki pa ostalim članom ni po volji. Tov. Izidor Jazbec je povdarjal, da živimo v Ameriki, ne pa v Višnji Gori; zaradi tega on ne bo nikdar pel pod zastavo s tem imenom; društvo naj se imenuje, kakor je že predlagal "Lira".

Jazbečev protest je tovariša predsednika tako razkačil, da je rekel, da svojo dano besedo, glede darila zastave prekliče, pa naj zastavo za svojo "Liro" Jazbec kupi. Seja je postala nato tako burna in živahna, da jo je tov. predsednik že ob 5 uri zaključil.

11. seja meseca novembra.

Ker je štelo pevsko društvo brez imena in brez zastave v Polževi vasi že 10 rednih članov ali izvršujočih članov, je bilo treba vendar enkrat izvoliti odbor. Kako se je baš ta zanimiva seja vršila, ne bom na široko pisal. Naj zadostuje samo izid: Glavni predsednik: Nace Močerad; I. podpredsednik: Peter Meh; II. podpredsednik Tone Sraka; III. podpredsednik: Peter Kobilar; tajnik, zapisnikar in pevovodja Jurij Boben; blagajnik: Izidor Jazbec; nadzorniki: Primož Škrjanc, Janez Petelin in Luka Medved. Arhivar Primož Škrjanc in zastavonoša Štefan; na ta način je bil društveni odbor razdeljen med vse člane, da ni mogel nihče godrnjati. Bond za blagajnika je bil določen na $300.—

Ker se je sleherni izmed uradnikov po izvolitvi zahvalil za čast itd. je še le po daljšem presledku pevovodja naznanil, da se vrši prva poiskusna vaja na prihodnji seji meseca decembra katere se morajo vsi udeležiti, inače zapadejo kazni $1.— Seja zaključena točno ob 6. uri zvečer.

12. seja meseca decembra.

Na tej seji ni bilo zaradi ljubega miru, zastopnosti in sloge nobene posebne točke predlagane; pač je tovariš pevovodja začel poiskušati in izbirati pevce. Prvega tenorista ni bilo nobenega, tako tudi ne drugega. Pri poiskusu vsakega pevca se je pokazalo, da sploh nima nobenega posluha, niti za tenor niti za bas. Kaj mu je torej storiti? Deset izvršujočih članov pevskega društva, pa ni nihče izmed njih zmožen petja!? Čemu ni pevce preiskusil že na ustanovni seji lani na Silvestrov večer?

Po daljši in burni debati je bilo končno sklenjeno, da naj Pevsko društvo v Polževi vasi še naprej obstoja, čeravno ne bo do onega časa pelo, dokler se članom grla za petje ne razmehčajo.

Če še, in kako dandanes obstoja označeno pevsko društvo, mi žal ni znano.

DOVOLJ DOBER DOKAZ

Nad 1,352,000 steklenic Trinerjevega grenkega vina se je odposlalo iz naše zaloge prošlo leto. To število je dovolj dokaz da tisoči ljudi je prepričanih o njegovi kakovosti in zanesljivosti za slučaj slabe slasti do jedil, zaprtnice, glavobola in drugih želodčnih nerednosti. Sicer pa enake zasluge vživajo tudi vsa druga Trinerjeva zdravila, celo profesionalni ljudje so tega mnenja. Dr. E. Barlow, zdravnik in ranocelnik iz Zulch Tex. nam je pisal: "Marc 31. 1921. Jaz sem uporabljal Triners Liniment in Triners Antiputrin osebno in se moram pohvalno izraziti za mogoče uspehe in za izvrstno izdelane, kar jih postavlja v prvi razred. — Avgusta 27. 1921. Jaz sem zelo zadovoljen z uspehom dobljenim po Triner's Angelica Bitter Toniki katero vživa moja soproga kot navadno sistema tično toniko in po več tedenski bolezni z precejšnjim zadovoljivim uspehom." Triner's Liniment daje hitro pomoč proti revmatizmu, nevralgiji in za lumbago; Triner's antiputrin je ekselentno zdravilo za grgranje in izpiranje ust, ter Triner's Angelica Bitter Tonic se prodajajo v vseh lekarnah in pri trgovcih z zdravili. (Adv.)

DON'T FORGET
AMERICA'S MAKING EXPOSITION
SEVENTY-FIRST REGIMENT ARMORY
34TH STREET & 4TH AVENUE
NEW YORK CITY
October 29th-November 12th

Zastave, bandere, regalije in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.

izdeluje

EMIL BACHMAN

2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

Bodite previdni z denarjem!
Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj preje, je sedaj potreben ta opomin, kajti vsled večje množine denarja med ljudstvom delaju špekulantje velike dobičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilne vloge

po 3 odst.

ki jih pripišemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nazorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega reservnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni menjetarji nastavljajo sedaj kronam visoke cene, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam ji bodemo shranili brezplačno

THE JOLIET NATIONAL BANK
JOLIET, ILLINOIS

Kapital $150,000.00 Prebitek $360,000.00

FIRST NATIONAL BANK
Established 1857

Ako potujete v staro domovino

boste našli v svojo lastno korist, da nosite svoj denar v obliki

Potniških čekov
Traveler's Checks.

na katerih je označena svota, kojo želite vzeti v AMERIŠKIH DOLARJIH. Ti čeki—kadar vnovčeni v Evropi—bodo zavarovali in tvorili njih celo polno vrednost v evropejskem denarju.

Potniški čeki so POPOLNOMA VARNI in vas varjejo pred izgubo ali tatvino denarja. Te čeke ne more nihče drugi zamenjati, kot VI SAMI!

KUPITE TOREJ VAŠE POTNIŠKE ČEKE V TEJ BANKI.

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

OD HIŠE DO HIŠE

Ljudska povest.

(Napisal Franc Jaklič).

(Nadaljevanje.)

"O ko ... je bilo ... smrti nič ko bi se s ... v večnost, kakor se st... v temno kl... ... nc sinc naj... nji žarek ... oi bilos t... korako ... ..., kak ... ko bi se prc.topilo A tako... Človek mora vstrajati in prenašati, kar mu je odkazala Previdnost. Vstrajati do konca.... Ko me je zadela smrtonosna krogla, je bilo moje življenje na niti, a ni bila božja volja, da bi bil umrl.... Njegova volja je toraj, da prenašam sedaj zasmehovanje, ponižanje. O, Bog že ve, da sem bil mlad da sem bil neumen, nor, grešnik. ...."

In stari invalid si je osušil mokra lica, zmencal oči, in vračala se je mirnost, hladnokrvnost, kakor bi šel nasproti novim neizogibnim bojem, katerim je vedel, da se ne more izogniti, v katerih ga čakajo zmage ali pa porazi.... Zbudila se je kjubovalnost.

"Nalašč jih bom nosil — svo je vojne svetinje!... O saj vem .... Zavist vam narekuje zasramovalne besede in pači obraz v zasmeh ... A jaz, sam jaz sem tak v vasi da sta me odlikovala cesar in papež ... Samo jaz sem tak, Anton Barbič!..."

In stari invalid je bil zopet stari Barbič, ki se ni bal nikogar, ki se ni hotel poniževati pred nikomur, Barbič — sam svoj gospod!

Ta zavest ga je okrepila. Izpod postelje je privlekel zabojček in vzel zavitek, iz katerega je usul poleg nekaterih spominskih tujih novcev in svetinjic tudi dve vojni svetinji .... Že dolgo ni imel pripetih na junaških prsih teh vojnih svetinjic ker se mu je zdelo, da bi jih onečaščal, ako bi jih nosil prepogostokrat. Nosil jih je le o slovesnih prilikah: kadar je bil v kraju vojaški nabor in so prišli častniki, kadar so imeli vojaki vaje.... Takrat se je pokazal Barbič s svetinjami in po žilah se mu je pretakala kri burneje, saj se mu je zdelo, da ima vse vojaštvo uprte oči na njegove prsi, in da vsi hrepene doseči toliko odlikovanje kot krasi njega.

A sedaj ste že dolgo ležali v zabojčku svetinji in počivali. Zato se mu je zazdelo da je zatemnel njiju blesk, da so trakovi izgubili svežo barvo...

A on je bil vojak in je znal zlikati gumbe, da se je lahko ogledal v njih službojoči častnik, in solněni žarki so kar odskakovali na gladko zlikani sabljici. Nikdar ni bil kaznovan zaradi zanemarjene puške, zanikarnih črevljev ali gumbov. O, vojak Barbič se je znal postaviti, on se je znal ubrisati, da ga ni bilo pred nikomur sram!

Zato sta se morali svetiti tudi ti svetinji, na katerih se je lesketala čast in junaštvo njegovo..... O, le naj jih bodejo v oči te njegove rojake!... S tem se bo najhuje maščeval za zlobno posmehovanje in zaničevanje...

Sedel je, poiskal platneno zaplato in mehkega pepela in jih začel drgniti. In kolikor bolj so se svetile svetinje, tem zadovoljnejši in veselejši je postajal njegov obraz. Zdelo se mu je, da se vrača mladost, in njegov duh se je dvignil iz tesnega prostora in je zrl v preteklost. Zibal se je nekaj časa ob najprijetnejših trenotkih vojaškega življenja, ob slovesnih hipih pred začeto bitko, o hrupnem veselju po dobljeni zmagi, dasi je imel kroglo v rami, in ob tisti slovesni priliki, ko je bila zmagoviti armadi prebrana cesarska zahvala. In kakor je takrat vsakemu vojaku, tako je tudi sedaj zakopitljalo srce staremu invalidu ob spominu na cesarjeve besede: "Moji sinovi!" .... s katerimi se je začenjalo pismo.

Čutil je zopet vse, kakor tedaj... Solze veselja so mu prigrale v oči, in ponos ga je prevzel in povzdignil nad druge vaščane, kateri še nikdar niso bili deležni cesarskih besed: "Moji sinovi!"

In čim bolj so se svetile svetinje, tem bolj je ginevala žalost in togota, ki je razjedala njegovo srce vsled zapuščenosti, ponižanja in zasmehovanja. ... Odpustil je Rohnetu in vsem saj je bil vzvišen nad njimi. Kaj vedo ti ljudje, kaj je vojaška čast!... Zlikane svetinje si je položil na prsi, pobesil glavo, da jih je mogel videti, in se zadovoljno nasmehnil ... Odbežal je zadnji sled srda.

Potem si je osnažil trakove z mehko ščetjo, in zdelo se mu je, da postajajo barve bolj žive, tako kakor bi bile ravnokar sveže.

"Torej od hiše do hiše!... Tako so ukrenili naši modri može. To je modrost!... Po tej poti jih hodi že toliko, in to pot bi lahko tudi jaz našel brez njih... Pa, ali je treba biti ljudem v nadlego!... O, saj sem se lahko preživel sam. Za vasjo sem tolkel kamenje, klepal dan na dan, in pod menoj je rastel kup razdrobljenega kamenja, da je bilo veselje. Jeseni pa je prišel cestar, pozabavljal, da je kameni drobiž predebel, in je kupil ves kup, in potlej so merili in merili, a jaz sem hodil štet napeljane kupe ob cesti in se smejal, ker je bilo več metrov, kakor sem mislil. In potlej sem bil denarja vesel vselej in sem se preživil z njim pošteno... A ti ljudje so mi zavidali denar, privoščili mi niso nikdar požirka pijače, in naposled mi niso privoščili kamenja, iz katerega sem tolkel denar in pijačo. Začeli so mi zavidati, godrnjali so, da kamen ni moj, in naposled zagnali hrup, da mi je moral župan prepovedati lomiti kamenje in ga tolči. "Kaj bom pa jedel?" sem vprašal. A modri oče mi je odgovoril: —"Kar se ti ljubi! .. Saj menda ni kamen najboljši! ...." Ali mu nisem takrat povedal, da drugače živeti ne morem? Vse sem razložil, a on je samo zmajeval z ramami in godrnjal: — Kaj meni mar! In ko je bilo tudi meni dovolj in ga nisem mogel prepričati da je najbolje tako, ako tolčem kamenje, sem si mislil: meni tudi nič ni mar; me boste že živili, saj poznam postavo ... Sedaj pa imajo tisto kamenje in — mene. Bodo že videli. Ah, kako sem bil usopil tega župana, ki mi je hotel očitati norosti. Kaj komu mar moje preteklo življenje! Še celo moj general mi ni ničesar očital, pa bo mi tak kaj oponašal, kakor je naš župan!"

Ko si je stari vojak pripravil svetinje si je osnažil obleko, se umil in si navihal brke, da so mu stale pod nosom kakor dva rožička. V tem se mu je pričel oglašati želodec. O, ko bi bilo treba ukrotiti nadležnega spremljevalca, stisnil bi bil pas čvrsteje, pa bi bilo dobro — kolikokrat je tako naredil v vojski, ko ni bilo časa kuhati menaže in so vozovi ostali zadaj — a sedaj ni bilo treba, saj ga je moral živeti kmet dva dni in kočar en dan.

"Pa naj me imajo, ker me hočejo!"

Pripne si svetinje, odpre okno in se ogleda v slabem zrcalu, ki ga je delalo steklo na zamazani steni. Pogladi si še enkrat skrbno brke in popravi klobuk na plešasti glavi, potem pa hajd! s palicoo na vas. Toda tu se je spomnil, da je pozabil prašati moža, pri kom naj začne svoje obiskovanje. A on je bil vajen na red. Zato je mahnil po vasi do moža, da dobi povelje.

Solnce mu je sijalo na prsi in se igralo na svetlih svetinjah ko je šel po vasi, pokonci seveda, kolikor so mu dopuščala leta in mu je pomagala palica.

In njegove oči so plavale na desno in levo, da bi videle, kak vtis so napravile njegove svetinje. In ko so tako z njegovih svetlih svetinj odskakovali zajčki v hiše, so se ljudje ozirali za njim in se potem čudili: "Oho! Kaj pa je to? Lejte, ga, lejte, kako se še postavi."

In Barbiču so bile povšeči take besede, da se je čutil srečnega in lahkega.

Tudi otroci na vasi so strmeli. Hej, kdo se je sicer bal starega Barbiča! Valjali so se pred njim, zaletavali pod kolena, hodili pred njim po rokah, kozolčkali se da se je moral vedno boriti z njimi z jezikom in s palico. — A danes? — Hehej!

(Dalje sledi.)

30

WASHINGTON

je glavni sedež Združenih držav in je tudi sedež urada za izdajo patentov in naš veliki slovenski urad se nahaja SAMO v Washingtonu, blizu patentnega urada, tako da mi lahko vse osebno opravimo vaše patentne potrebščine POPOLNOMA TOČNO, POŠTENO IN PO NIZKI CENI.

Ime A. M. Wilson je znano že 30 let.

A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys
Pišite danes po našo **slovensko brezplačno** knjigo v izumih in patentih.
312 Victor Building.
WASHINGTON, D. C.

Ljudje s kilo.

Na tisoče ljudi z utrganjem (kilo) si lajšuje trpljenje s tem, da nosijo in rabijo STUARTOVE umetne PRILEPLJIVE PLAPAO PODLOGE (blazinice). Vrzite torej proč voj stari kilni pas. Ne nosite več jeklenih al gumijastih trakov, ki vas tišijo in tudi lahko vbodejo. Naj Vam mi dopošljemo za poskušnjo eno.

VRZITE PROČ SVOJ KILNI PAS.

Ne računamo za isto ničesar. Naj vam dokažemo številno slučajev, kaj so PLAPAO PODLOGE za druge že dobrega storile. Pišite po našo knjigo o utrgovanju (kili), tam boste mnogo zvedeli o tej neprijetni bolezni. Mi imamo zaprisežena spričevala in zahvalna pisma iz vseh delov države, kjer je dokazano, da so PLAPAO PODLOGE najboljše in da so že mnogim kilo odpravile. NE ODLAŠAJTE IN NE ČAKAJTE minute več. Pošljite nam svoje ime in naslov SE DANES. Mi Vam bomo takoj poslali a poskušnjo in ZASTONJ eno PLAPAO in knjižico o utrganju. Naslov: PLAPAO CO. 3266 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

LORAIN, O.
Telefon: 7116

CLEVELAND, OHIO
Bell Tel. Prospect 2229-R

Mihael Malovrh

SLOVENSKI ODVETNIK.

naznanja otvoritev svojega odvetniškega urada.

poslopju City Bank Bldg
(Vogal Pearl in 28. St.)
LORAIN, OHIO.

in se priporoča rojakom Slovencem ter br. Hrvatom za izvrševanje vseh odvetniških poslov. Osobito se priporočam cenj. članstvu K. S. K. Jednote, koje sem tudi jaz član.

Uradne ure: 9 A. M. 4 P. M. in zvečer od 7. ure do 8. ure, ob sredah, četrtkih, petkih in sobotah.
Na domu, 1394 East 44th St., Cleveland, Ohio, vsak Pondeljek in torek vsak čas.

EMIL KISS, bankir,
ustanovljena leta 1898.

Pošilja denar v vse kraje Jugoslavije potom pošte in kablograma.

Izplačuje v gotovih dolarjih v Jugoslaviji.

Sprejema denar v hranilne vloge in plača po 4% obresti.

Prodaja šifkarte.

Urejuje vse bančne posle.

PISITE PO CENIK.

EMIL KISS, bankir,
133—2nd Ave., New York, N. Y.

KRIZA.

Zaradi obstoječe krize v ameriški industriji bo to jesen odpotovalo v stari kraj veliko takih rojakov, ki za enkrat niso mislili na odhod.

Oni rojaki, ki gredo sedaj v stari kraj in se v teku šest mesecev vrnejo v Ameriko, niso smatrani za nove priseljence in jim zato ameriške oblasti ne delajo nikakih ovir pri povratku.

Oni, ki potujejo v stari kraj, najbolje store, ako slede onim številnim rojakom, ki so do sedaj potovali skozi našo tvrdko in so bili skozinskoz zadovoljni z našo postrežbo, o čemer pričajo mnoge zahvale in zahvalna pisma.

Pišite po naš vozni red parnikov in druge potrebne informacije o potnih listih itd.

Ravno tako se obrnite na našo tvrdko, kadar pošiljate denar v stari kraj. Naše cene so med najnižjimi ako ne najnižje.

Tudi se obrnite na nas, ako imate kak drug posel s starim krajem in gotovo bodete zadovoljni z našo postrežbo.

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
Slovenska banka.
0—9th Ave. (med 15. in 16. St.)
New York City.

Našim jugoslovanskim odjemalcem in prijateljem.

Zadnji mesec smo izplačali $17,000,00. Ali ste vi prejeli vložnikom. Ali ste vi prejeli svoj delež? Če ne, otvorite pri nas hranilni račun in svoj delež boste dobili pri prihodnjem plačevanju obresti.

Kar se tiče slabih časov je znano, da je obzorje najbolj temno baš pred solnčnim izhodom; tako je tud s trgovino neposredno pred izboljšanjem iste

Mi bi radi izvrševali tudi vaše bančne posle; pri tem vas zagotavljamo, da bomo vse nam poverjene stvari skrbno in vestno izvršili. Vaš domačin, g J. Osbolt je pri nas zaposljen da vam lahko postreže; obračajte se torej nanj.

First National Bank
CHISHOLM, MINN.

Odprto dnevno od 9. do 3. Ob sredah tudi zvečer od 7. do 8. Ob sobotah so uradne ure samo do 1. popoldne.

PRISELJEVANJE V AMERIKO UTEGNE BITI PREPOVEDANO.

Kdor hoče dobiti svojce v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče.

Za slučaj neuspelosti ali zakasnelosti prošenj povrnem denar.

MATIJA SKENDER
Javni notar za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

POZOR!

Slovenci in Hrvati v Chisholm, Minn., in okolici.

Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali čekovni promet, zavarovati vaše poslopje ali poslati denar v staro domovino, obrnite se na stari in zanesljivi

Miner's State Bank
Chisholm, Minn.

Frank Gouže, Slovenec, je blagajnik banke n vso vašo trgovino lahko odpravite v materinem jeziku.

"Točnost", "Varnost" in "Postrežba" je naše geslo.

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pismeni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri prirejanju veselic, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo hitro in lično kakor tudi po zmerni ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmoderneja slovenska unijska tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenskega na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas.

V naši tiskarni se tiska "Glasilo" K. S. K. J.

AMERIKANSKI SLOVENEC
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna izplačila v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland St., New York, N. Y.

Rojaki, poslužujte se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo $100,000.00 glavnice in $50,000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA".

— ZA —

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešneja na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradovice v 3 dneh popolnoma odstranim; rumatizem v 6ih dneh popolnoma ozdravim Bruslintinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naturni; rane opekline, potne noge in za druge bolezni imamjako uspešna zdravilo. Pišite takoj po cenik in Koledar in Knjižico za leto 1921, kar pošljem zastonj. Pošljite marko za 5c za poštnino. Knjižica velja v potrebi več kot $10.

JAKOB WAHČIČ, 6702 Bonna Aveue N. E.
CLEVELAND, OHIO.

Denar v stari kraj

500 kron za	$ 2.75	100 lir za	$ 4.60
1000 kron za	$ 5.10	500 lir za	$22.00
10000 kron za	$49.00	1000 lir za	$43.00

Denar prejemamo v poštnem money orderju ali bančnem draftu.

Izdelujemo tudi vsakovrstna notarska dela za tukaj in v stari kraj kot: pooblastila, prošnje, pobotnice kupne in druge pogodbe. V vsakem oziru se obrnite za pojajsnilo na

MLADIČ & VERDERBAR,
1334 W. 18th St. Chicago, Ill.

Največja slovenska banka v Ameriki

V 3 TEDNIH POŠLJEMO

denar v stari kraj in Vi dobite v roke potrdilo (pobotnico) z lastnoročnim podpisom prejemnika v teku

6 TEDNOV VSEGA SKUPAJ.

Denar pošiljamo po dnevnem kurzu, ceneje, nego ga ima kedo drugi.

Naša banka je DRŽAVNA BANKA, vsled česar nam lahko brez strahu zaupate Vaš denar.

Prodajamo šifkarte za vse parobrode. Dobavljamo potnike iz starega kraja; izdelujemo potne liste (pose) in vse drugo, kar je potrebno za pot v domovino ali iz domovine v Ameriko.

Pišite nam za vsa pojasnila v svojem materinskem (slovenskem) jeziku.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK
436 WEST 23 STREET. NEW YORK, N. Y.

Glavnica $100,000.00. Rez. fond $30.000.00